

310556

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 1. } ఐన్న వట్టణము 1923 వ సం॥ మార్చి నెల 23-వ తేది శుక్రవారము } No. 96
సంపుటము ౬ } రుధి రోగ్ధారి నామ సంవత్సరము, చైత్రమాస శుద్ధ షష్ఠి ౬. } సంచిక ౨౯౬

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు మంచిమందు

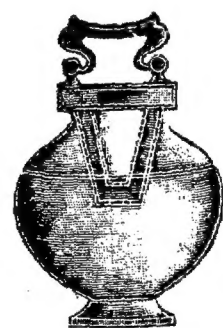
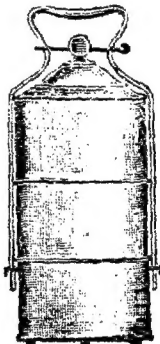
అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బీలో నహసీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోకప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదినిగల మాయమందుగాదు. దీని మందులవలన మోసముగలుగను. వంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగదు అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన జేశమునందంతటను తెలిసిగి. అమృతాంజనము డి. పో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

యిదేకదామంచితరుణము?

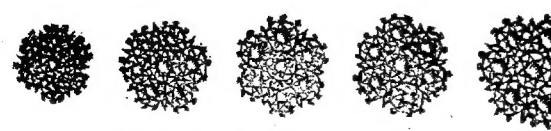

ఔను. మీకు కావలసిన వెండినగలను కొనుటకు ఇదే మంచిసమయము. వెండిధర హెచ్చినపిదప చింతింపకుడు. మీ గృహములకు కావలసిన వెండిసామానులు, మీరు కోరినరీతిగా, కోరినవేళకు తయారుచేసి యిచ్చెదము. మరిచి చొక్కపు వెండితో యంత్రసహాయమున బాగుగా చేయించెదము. ధర, ఎంత ఎత్తులో కావలసినది మొదలగునవి వ్రాసిన తెలుపబడును.

ఇండియన్ జ్యాయలరి మార్పు, నగరవేట బెంగుళూరు, సిటీ.

నిర్ణయకాలమునందు నగలుతయారుచేసియిచ్చునట్టివారు

లేరని సందేహమువలదు

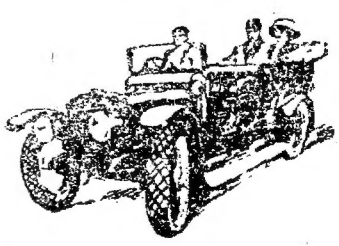
ధరలు 40, 50, 60, 70, 80

మేలైన పుష్పరాగములు, సవరము బంగారుచేర్చి కట్టబడిన తోడుజతలు తయారుగా నున్నవి. ఆశాభంగము కలుగకుండుటకై త్వరలో తీసుకొనుట మంచిది.

ఉమిడి రామయ్య శెటి గురుస్వామి శెటి కంపెనీ,

(5) 25, చైనాబజారురోడ్డు మద్రాసు.

మాడరన్ మోటార్ పాఠశాల

కెందుమానులతో మోటార్ బండ్ల నడుపుటయు, ఏ భాగములు ఏయే కనులు చేయనో చూపుచు వివరముల తెల్లను నేర్పుదును. యితర వివరములను వ్రాయుడు:-

మాడరన్ మోటార్ పాఠశాల.

The Modern Motor Institute 1/42 Broadway, MADRAS

అనునదిని! (కొత్తవర్ణనాటకము!!)
బళ్లారి ధర్మవరం, కృష్ణమాచార్యుల
రోష నా రాశి వాటి
అను నాటకము వెల రు 1-0-0
అనునాటకము బళ్లారి, రమాదేవి ప్రెస్సువారు వ్రాయవలెను.

అందరికీని ఉచితము
సిల్వాజిత్తు అనగా నేమి? అంగ భాషలో ఉత్తర
ములు వ్రాయవలెను.
Bharat Sanjivan & Co.,
(No 1) Kankhal U P.

THE BENGAL COTTON WOOLEN AND
MILL LTD.,
Wanted agents to sell shares of the
above company which commenced business
in grand style and guarantee 20 per cent
dividend in the first year. For Prospectus
and particulars please apply to Roy Dutts
and Co.
172, CALCUTTA.

అమన్-ఆయిల్
ఎంజినులు
యుద్ధమునకు పూర్వముండిన
ధరలకకారము సరఫరాచేయబడును.
BEST & Co., Ltd Post Box 63, MADRAS.

చాటుపద్యమణిమంజరి.
ద్వితీయ భాగము
వెల రు 1-6-0. క్లబ్ పేజీల ప్రతి రు 1-10-0.
మూలములు - వెల 0-4-0.
అడ్రెసు: - మణిమంజరి మేనేజరు,
(142) తిరువల్లి క్లబ్, మద్రాసు

ఆయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము
మొదట ఆనుభవసిద్ధముగు 600 చికిత్సలను తెలుపు సద్బోధము
ప్రతియింట నుండదగినది అందరుచేయదగిన మందులు 18 1-4-0
(2) చి. పి. 0-6-0
ఆరోగ్యదర్శనము: - వ్యాధులను రాకుండా కాపాడు
కొను మార్గములను చూపించును, తప్పక చదువ దగినది
18 0-6-0 చి. పి. 0-4-0
ఆయుర్వేదచరిత్ర: - ఆరోగ్య, వైద్య, కారక, నిధాన
నక్షత్రము, చికిత్స, మొదలగునవి వ్రాయబడు వైద్యపుర్ర.
మరిది యుచితము చందా రు 2-8-0
నై 8 ని ఏకకాలమును కొరవచారి 8-12-0 లకు పంపెదము:
ఆయుర్వేదగ్రంథమండలి, వెరిదేపి. (నెల్లూరు జిల్లా.

నోటీసు
హిందూ హైస్కూలు, బందరు
హిందూ హైస్కూలు తాలూకు ఘమాట 6 టన్నుల
తూనికల 11 కంటూను లేకు పలకలు హిందూ హైస్కూలు
కర్త 24-8-28 కేవలము 4 టన్నులు లగాయకు వెలం
చేయించబడును. పాటాట్ల కదిరూపాయలు దిపాట్లకు.
వెలం మొత్తములో నాకొగంతు పొమ్మకు, వెలంపాట
కాపులందు చెల్లించవలెను. పరియైన పాట రానియెడల ఆపురు
పాటమీద కొట్టివేయబడుటకు వెలం జరిపుటపీనుకు అధి
కార ముందును.

పురాణం కృష్ణమూర్తి,
ఇవటికి మేనేజరు కమిటీ,

రత్నపురుష లేహ్యం
మొక్కవ్యాధులవలన, అతిసంభోగమువలన ఇతర కారణముల
వలన, కలిగిన ముక్తవస్థను పోషించి బలముకలుగ జేయును. ఈ
యోగికానుసేమ తెలియనివా రుండరు. విశేషించి వ్రాయవల
సము లేదు. శే 1-2 రు 8-4-0
శగరోగనిచారిణి లేహ్యం
అన్ని రుగ్మములకు పోషక అమృతముగా కరుగించు శుభ 1-8-0
కొండవారి కంట్రాక్టు కలరాను నివారణ
కట్టాధిరామ వైద్యశాల, రామవరం, గోదావరి జిల్లా.

బెజవాడలో ఆంధ్రరత్న గోపాల
కృష్ణయ్యగారి ఉపన్యాసము
1500 మంది సభకు వచ్చుట
మహారాష్ట్ర సర్దిక సంఘమువారు ఆంధ్రరత్నగారికి
116 లు సమర్పించుట

(స్వయంవిలేఖ:- బెజవాడ మార్చి 20:-)
నిన్నటికినను ఆంధ్రరత్న గారు "బాల్గోలిమహాయాగ
ము"ను గూర్చి ఉపన్యసించిరి. ఉపన్యాసమునకు ముందు ఈ
యూరిలోని గుజరాతి మహారాష్ట్ర వర్తకబృందమువారు
రు. 116 ల కానుకను కర్పూరహారితో సమర్పించిరి. సభ్యులు
మూడు రు. 30-లు దక్షిణ చెల్లించిరి. గాంధీయగారినిగాడు
వేలముగాక మిగిలిన కాశీచెంబు, ఉంగరము, తోటాన పాటు
పాడగా రు. 20-లు వచ్చినవి. ఈసామ్య నంతయు స్వరాజ్యనిధికి
ఆంధ్రరత్న గారు ఇచ్చివేసినారు. సభకు దాన మాధవకాపుపంతు
లుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. వేళబంధవి దువ్వాదు సుబ్బయ్య
గారును ఇంకను అనేకమంది వారీమణులును సభ నలంకరించిరి.
ఇదివరలో నెన్నడును సభలకు రానివారుగూడ గోపాలకృష్ణయ్య
గారి ఉపన్యాసమును వివలయునని ఉత్సాహముతో సభకు
వేంచేసిరి. పదునైదు వందలకుపైగా సభికులు చేరిరి. ఉద్యమము
మంచికలో నన్నప్పడు ప్రజలలో నెట్టి యుత్సాహముండెనో
అట్టి యుత్సాహమే మరల నిన్న మొన్న జరిగిన గోపాలకృష్ణ
య్యగారి సభలలో ప్రదర్శింపబడెను.

మహాయజ్ఞము
గోపాలకృష్ణయ్యగారి ఉపన్యాస సాకాంశము. గాంధీ
మహాత్ములవారు బాల్గోలిలో స్వరాజ్యమును సాధించు మార్గ
మును ప్రపంచమున కంతటికిని చూపదలచిరి. కాని పెదనంది
పాడుకిర్రాలో చేసిన ప్రకారముమాత్రము కాదు. అత్యుత్
సరమువద్ద ఆకాలిలు ప్రదర్శించిన పద్ధతివలెనే చేయదలంచిరి.
బాల్గోలి తాలూకాలోని కుటుంబకలహమును కరుణాశ్రమ
చేయుటనిది. ఇదివరకు పూర్వము అనేకమంది రాజులు అనేక
రాజ్యములను సంపాదించిరి. ఆరాజ్యముల నన్నింటిని భారత
మహాత్ముని అనగా కర్మమార్గమున జయించగలిగిరి. కాని మహా
త్ములవారు "భాగవతమార్గము"ను అనగా జ్ఞానమార్గము నవలం
బించి బాల్గోలిగడ్డను స్వరాజ్యమును స్థాపింపబూనిరి. తామును
తమతోడు బాల్గోలి ప్రజలను కారాగృహములోనికి ప్రవేశించు
నది అనేకు హిమాచలము జనులు స్వరాజ్యకాంక్షచే
బాల్గోలికి రామదండులకు చేరునటులచేసి దేశముయొక్క శక్తి
నంతయు కేంద్రీకరింపజూచిరి. కేవలము ప్రేమపాత్రము వల
ననే స్వరాజ్యమును జయించ నిశ్చయించిరి. కాని తన తపస్సు
పూర్తి కాలేదని గ్రహించిరి. గ్రహించినతోడనే ప్రయత్నము
ను కట్టివెట్టిరి. మహాత్ములవారు ఇప్పుడు తపోనిష్ఠులై యు
న్నారు. మనము దీక్షావస్త్రములను అనగా ఖద్దరు మధుమర్క
ములను ధరించి త్యాగయుధితో స్వరాజ్యనిధికి ధనము నిచ్చుచు
విక్రత అనేకు మౌర్యమును ధ్యానము చేయుమంటు పరమ
విధియై యున్నది. ఈ విక్రతను పెంపొందించుటకై బ్రాహ్మ
ణులును, మూలము మూలగుటకంటె అందరును బ్రాహ్మణు
లగుటయే శ్రేయోదాయకము.

గాయత్రీమంత్రమునకు ఋషివిశ్వామిత్రుడగుటకేసి ఆ
నామిండియు మన ఆర్యమహర్షులందులకు త్రోవల నేర్పరచి
యండిరి. అత్రోవల ననుసరించియే నేడును మనము ఈవిక్రతను
నిరూపమున దెట్టుటకు అవకాశముగలము. ఎల్లప్పుడు కులభేద
ములను పాటించవలయుననుట కాశ్రమసాంప్రదాయమునకు కృతి
లేకము. అందుచే ఇప్పటికే తమ కుటుంబమును గోల్పోయిన
బ్రాహ్మణులే ఈసంస్కరణమునకు ముందంజ వేసి మార్గదర్శకు
లగుట శ్రేయోదాయకము అని ఆంధ్రరత్న గారు నడిపిరి.

క్రేటు బ్రిటులో ఆదాయము క్యయముకంటె 119000000
పానలు ఎక్కువగ నున్నది.
ప్రాంసులో జర్మనులచే పాడుచేయబడిన ప్రదేశములను
మరల బ్రిత్త నిర్మించుటకు బ్రిటిషుకార్యకర్తలను వెండికే
ముకుల బంపుటకు బ్రిటిషు కార్యకర్తలకు మౌలికా రంగీకరించిరి.
ప్రాంచి బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ఒక్కొక్కపేరక ఉభయ
అను కంట్రాక్టును తేసికొనెదరు.

ఆంధ్రనాటకసర్వస్వము
ఒక సూచన

ఆంధ్రదేశమున నిపుడు కందలకొలది నాటకములు వ్రాసె
బడియున్నవి. వానిలో చాల నాటకములు అనుభవముగానే
యున్నను నుద్రితములై వి గూడ చాల విస్తారముగ వే
యియున్నది కాని వాని సంఖ్యను వివరించుట సరిగ్గానే తెలియదు
కాకాకములేదు గాన దీనినిగూర్చి ఎవరైన పూనుకొని వైచేతు
తో నొక కోశమును ప్రకటింపదగినది. ఒక్కొక్క నాటకమునకు
వెక్కిండు ప్రాసియోనార్లు, అమాత్యులులకు నాటకములు
మూలబడియున్నవి. విలకతని వెన్నెయో సిధి కమ్మ యున్నవి
కవిచేరు- నాటకముచేరు- తెలు- తొరుకునలము. ఇతి కృత్త సం
గ్రహము ఈ వివరములతో నీ కోశమును ప్రకటింపినచో
నాటక సలభములను దృశ్యప్రబంధముల చదువగోరువారిని
గూడ మహాపకాగము జరుగ గలదు. ఆశ్రితపక్ష
పాఠములను మంచిచెడ్డలను జేరిక్షింపక తమ బంధుమిత్రుల
నాటకములకు ప్రకటింపెదవారితో మనకిపుడు పనితేరుగాని
ఏది యుత్తమమో, నీతిబోధమో, ప్రదర్శనమునకు సాధ్యమో
చిత్త కవిత్వ భాగమునా, తెలిసికొని అట్టివానినే ప్రకటింప
గోడవారు వెక్కిరించి కలరు. వారికిచ్చి విరములు తెలియక
చాల యిబ్బంది కలుగుచున్నది ఈ వివరములు తెలిసికొ
నారు వెక్కిరింపు రచింపకప్రయత్నము చేసింది చూచి వానిలో
శ్రేష్టముగానినే ప్రకటింప నిలచును. ఈ కోశమును తమకు
చేయుటగా ఒక్కొక్క నాటకము నెత్తుకొని దానిని రచించిన
వెక్కిండు చేర్చును విలాసములను కలగగా అనాటకములకిం
కనే ముగించుట కావలెను. అందులకు ప్రతికలలో ప్రకటింపి
గ్రంథ రులలను విశేషతలలను ఈ వివరములను తెలిసి
కొనవలెను. కాని జట్టు చేర్చి చేరువరచి అత్యుత్తరకటింపవలెను.
వెడ్డవెడ్డనాటక సమాజముల యజమానులు ఆంధ్రభాషా పోష
కులగు సుపన్నులు నిందులకు పూనుకొనదలచు. అట్లైతే
బూనుకొనినచో తేలికైనచే చేయుటకు నేను సంసిద్ధుడనని
విన్నవించుచున్నాను.

వేదురుమూడి శేషగిరిరావు,
ఆంధ్రప్రదేశ్ కాలాశాలయము, చెన్నపురి, 22-8-1928.

బెజవాడ ప కృతిసంఘము

నూతనగృహప్రవేశము
ఈయూరిలో నున్న "ప్రకృతి" సంఘమువారు ఒక ఇం
టిని కొని సంవత్సరాదిపండుగనాడు అందులో ప్రవేశించినారు.
అసందర్భమున పట్టణములోని ప్రముఖులను ఆహ్వానించి వారికి
ఫలపాకములను పండ్లుమాత్రమే దెట్టినారు. ఈసంఘపక్షమున
వారిపట్టి మానుమయ్యనాయుడుగారు కట్టింది పనిచేయు
చున్నారు. (స్వకీయవిలేఖరి).

మాట్ల.ధర హెచ్చినను తిండిపకాగముల ధరలు తగ్గ
లేదు. మాట్ల.ధర రెండురెట్లు హెచ్చినది. సరుకుల విలువ కి
రెట్టయినది.
పోయిన పక్షముకంటె ఇప్పుడు మాటాడుకు, అద్దె, దీప
ముల ఖర్చు నూటికి 7 చొప్పు హెచ్చినది

తిలక్ స్వరాజ్యనిధి
ఒక స్వరాజ్యభియాని సంస్కృత మహాభారతములోని
సభాపర్వము 500 ప్రతులు, విరాటపర్వము 100 ప్రతులు మా
వద్దయ్యెను. ఇవి ఆంధ్రదేశిలో ఒక్కొక్క స్థానమునకు నూటి
యైన ఆంధ్రభాషాభియానితోడ కడురక్తముగా 60 రుతుల దిశ
నరి క్లబ్ కార్యములమీద ముద్రింపబడినవి. సభాపర్వము 220,
విరాటపర్వము 888 రూతుల పేటిలు గలవి.
ఈ గ్రంథ సంపాదకుడు వీని విక్రయభవముతో సకము
తిలక్ స్వరాజ్యనిధికి యిచ్చుటకు అభిలషించుచున్నాడు. స్వరా
జ్యభియానులందరూ ఈ నిధికి ధనసహాయమొనర్పవలయు
నని మిగుల కోరుచున్నాము. ఒక్కొక్కరకు ధర రు 2-0-0 లు
ఇవి వి. పి. లో వంపబడెను. రు 2-8-0 లు కంటినవారికి రిజిస్టరు
యెక్కుపోట్లగా కొరవ గ్రంథములను పంపబడును.
జి. ఎస్. C/o ఆంధ్రప్రతిక,
పొట్లబాళ్ళ 212, మదకాగు

తరువాత సరసింహముగారు అరగంటకాలము గంభీరప
రమిచ్చిరి. నేను ప్రచారము చేయుచున్నప్పుడు ఒక పుర
లో ఒక బట్టుబుసంతి విని మిక్కిలి సంతోషించితిని.
అంటిలో 5 గురు అన్నదమ్ముగలరు. వారిలో అందఱును
స్వత్వానిని అనగా మూడవవయస్సు జూచి 5 యేటకు
గిరి. ఆకుమారుడే అయింటికి రాజుగానున్నాడు తక్కిన
మూఱు విచారించుచుండెడి. ఈమూడవ వయసుకు స్వార్థ
లేక తాను యేమి సంపాదించిన అందరవను ముందు నిచ్చి
ను ఐదుగ గ్రహించును. ఇంటిలోని వారిందరవను ఉప
యము చేయును. అందుచే అయింటినుండు అయనమూఱు
వయస్సు అన్నదమ్ములు యిట్లు మూడవవయస్సు జూచి విచా
రముచూడ వారిలో మీ రొక్కొక్కరు స్వార్థములేక వా
నీ యింటి కొరకై పోటుబడిన మీకును వానియన్న గొర
వయస్సుని నేనుచారితో నడవగా వారెట్లు చేయుటకు నిర్భ
యిరి. సహాని నిరాలరణమనిందు ప్రతిపద మ్మెదు త్యాగము
చేసి పనికి నుపలసిన మూలసూత్రమాగఁ గదు. యెవడు యేదేమను
వరకు 'నేను' అనుకొనుండ పనిచేయునో వానికి గౌం
రికమును, అందఱును కొంతవరకు త్యాగముజూపిన పుకారము
యగును. యీ త్యాగమే కర్మకు ఫలించుటయందును, త్యాగ
లేక భగవదున్నుబయందును మూడవవయస్సు నడిచి,

సామాన్యముగ మనమిప్పుడు మనవిధానములో మొక్క
వచిక్కుతో గూడిన భాగములను వచ్చితిమి. ద్రవ్య మెట్లు
సమతాపనలవలన? ప్రాథమికోత్పత్తిసంఘములు మండలసం
స్థలో భాగములను తీసికొనును. ఇట్లు మండలసంస్థకు కొంతద్ర
వ్యము లభించును. ఇట్లువచ్చిన ద్రవ్యముతో కొంత రాజధాని లేక
రాష్ట్రసంస్థలో భాగమును తీసికొనుటకై చెప్పించవచ్చును. రా
ష్ట్రసంస్థకు అంతయధికముగ కాకపోయినను కొంతయైనను ద్ర
వ్యము లభించును. ప్రతిజిల్లాలోను 14 స్థానములకును నుండునని
యనుకొందము. కా ల ము గ డ చి న. కొ ల ది ని
యీవిధానముయొక్క పరిచయమును గ్రహించిన కొలదిని
యీస్థానములసంఖ్య యింకను అధికము కాగలదు. ప్రతిస్థానము
ను 50 రూప్యములభాగమును తీసికొనవలెనని యొక్కాశ్రయ్యకము
గ నిర్ణయమును భాగములభాగమును 500 రూప్యములు భాగము.
ఈవిధముగ 14 మండలములలోని అధనము 7000 రూప్యములను
సమకూర్చగలవు. ఋణాధికారము భాగపుధనమున కిన్ని పెట్టి
యొందును గనుక (కే రెట్టునకొనడు) మండలములకు 15000
రూపాయల పెట్టుబడి భాగమును తెచ్చును. ఇందులో గగము
రాష్ట్రవ్యాంకుయొక్క భాగపు మూలభనముక్రింద పరిశ్రేణి
పలవడవచ్చును. కొత్తగ నిర్మించబడిన యాభ్యాంకు, యేసెంట్రీ
లు బ్యాంకుకుగాని రాజధాని బ్యాంకుకుగాని చెల్లించబడిన
భాగపు మూల భనమునకు 5 రెట్టువం
తున అనగా మొత్తమున 40000 రూపాయలకు ఋణపు దరఖా
స్తును పెట్టుకొనుటకు మార్గములకా యిందుసమస్య లేకుండున్న
ది. ప్రారంభించుట కిదిసంతోషముతో గూడిన విషయము. త
రువాత నిది వచ్చుముతో గూడినపని సంశయము వానంకిటచే న్ను
వ్యవహరింపబడి. సెంట్రల్ బ్యాంకులు కను వ్యవహారములలో నూ
త్వసంస్కరణములు కొరనివిగ నున్నవి. అది, గతించుచున్నతర
మునకు చెంది యుత్సాహములేనివారియొక్కయు, సహకార
సిద్ధాంతములను గ్రహించని పెద్దలయొక్కయు, ఒకవేళ గ్రహిం
చిన సామాన్యముతోడను కలియకవిధమునను అచరణయందు
శని భాంధములయొక్కయు వాస్తవములకుండున్నది. తరువాతి
విచ్ఛిన్న వడ్డీలేటుకు సంబంధించినది. సెంట్రల్ బ్యాంకులు నూటి
కొనిమిడికంటెపూర్వకమే అప్పులిచ్చుచుండుటచేత, చివరకు నూ
టికి 9 వంతున మూలమేతబ్బువారకుండున్నది. నూటికి 9 వంతు
న ప్రజలు అప్పు తెచ్చుకొనుట కేర్పడిన నిర్మాణము చరితచర్య
ణకతతిగా నుండుటయేకాక అనవసరపు వ్యయప్రయాసలకు
గారణభూకములగుచున్నది. చిట్టచివరకు వడ్డీ నూటికి మూడు
పాటుగకంటె మించరాదు. కాని యింకను అకారణముకంటె
కాన్నించుచున్నది. హిందూదేశీయ మహాజనసభ యీనూతన పరి
శ్రమయేడే సంబంధమును కలిగియున్నది. ఈవృత్తి పెంపొందిం
చుటకు రాష్ట్రములకు అప్పులుగ నిచ్చుటకై ప్రత్యేకపరచిన 18
లక్షలనుండి, రాష్ట్రములు తిరిగి కొంతభనమును ప్రత్యేకించి యిచ
టనునాచించిన విధానమునే యాచరణయందుంచుచోవుటకు కార
ణము కాన్నించుచున్నది మాకు తెలిసినంతవరకు కొన్ని రాష్ట్రసం
స్థలయిటుంటి మార్గమును త్రొక్కినవి. ప్రస్తుత మీకార్యముకొ
రకు అంధరాష్ట్రసంఘము 50,000 రూప్యములను పరిశ్రేణిం
కుట నిశ్చయించుకొనినది. దాని కింకను దబ్బురాగలదు. దానికి
వడ్డీలేదు. ఖర్చులకొర కనడరుగునెడల నూటికి మూడువంతున
మూత్రమే ఛార్జి చేయవలసి యుండును. కనుక దబ్బుచిత్క
తనని యిందుమూలమున తెలియగలదు. బ్యాంకు అభివృద్ధిచె
యకొలదియు పరిపరిచి వాకర్షిచగలను. ఇది తరువాత
కొరంభించుటకును ముఖ్యవిషయమై యున్నది. ఈనిర్మాణ
కార్యకర్తలయెటుటకు సహకారకాఖ్యాదికేతుభ్యంతర ముండ
నని కలెదురుచున్నాము. సహకారాద్యములతో సంబంధమున్న
కాటి దీనివలన కలుగు సౌకర్యములు బాగుగ తెలిసియే యు
న్నవి. ఒకవిధాన మిచట చూచింపబడినది. ఈవిధానము సభివృ
ద్ధిచరి అచరణయొక్కయుగ చేసినయెడల నిపుడు చేయున
కంటెపేర యైనను చేసినవార మగుదురని.

హాట్ టెంట్ పనులు నిడదవోటి

దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్యపంతులుగారు

బుచ్చిరెడ్డిపాలెములో 19వ తేదీని ఘనమగు స్వాగతము

గుంటూరులో 21వ తేదీని గొప్ప స్వాగతోత్సవము

రాష్ట్రీయ, మంత్రపట్టణకాంగ్రెసు సంఘములును, పురపాలకసంఘమును, గుంటూరుపురపర్షదులును, చలమయ్యసత్రంబ్రహ్మిణులు, యితరులును, విడివిడిగానన్యైన పత్రములును పంపించిరి

దేశభక్తునకు

బుచ్చిరెడ్డిపాలెములో స్వాగతము

నాయకుల ఉపన్యాసములు

యానెల 19-వ తేదీని దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులు, శ్రీయుత కాశీశ్వరరావు, శ్రీయుత లక్ష్మీనారాయణ గార్లు మా గ్రామమునకు విచ్చేసిరి. పరిసర గ్రామములనుండి వందలకొలది జనులు వారి సందర్శనార్థమే వేచియుండిరి. నాయకులను మంగళవాద్యములతో స్వరాజ్యభజనలు గలుపుచు గ్రామోత్సవము జరిపి గ్రామమధ్యమందు అమర్చబడియుండు పందిరివద్దకు తీసువచ్చిరి. శ్రీయుత దేవవాడ సుందరరామారెడ్డిగారి ఆధ్వర్యమున కడ ప్రారంభించిరి. వెల్లువజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులగు శ్రీ జేయ్యూరు సుబ్బరామిరెడ్డిగారు స్వాగత పత్రమును పంపించిరి.

దేశభక్తుని ఉపన్యాసము

శ్రీ దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు వేదిక వెక్కిరిగి భోపన్యాసము గావించిరి. యీ గ్రామవాస్తవ్యులగు శ్రీయుత దేవవాడ చంద్రశేఖరరెడ్డిగారి త్యాగమును శీలమును ప్రశంసించిరి. విదేశవస్త్రధారణలను ఆత్మగౌరవము నశించుచున్నది. ఇంగ్లీషువారెన్నడును తమదేశవిహ్వములను పరిత్యజించరు యే సమద్రమమైన నుండినను యే పర్యవేక్షణగ్రముల వై నుండినను వారి దేశాచారములను గౌరవములను కాపాడుకొందురు. అట్లే మనమును హిందూత్వ క్షిణి మనాత్మదీయవ్యక్తికినిగల చిహ్నములను వదలిపెట్టగూడదు. స్వరాజ్యము అభిలషించిన మాత్రముననే ప్రయోజనము లేదు. కాశ్యసాధన కావలెను. కాంగ్రెసుసభ్యులుగా చేరుడు. పంచముల నుద్ధరించుడు. మహాత్ముని సిద్ధాంతములను అనుకరింపుడు. పటాటోపములతో ప్రయోజనము లేదు. చేతులవెన పనులను మరచిపోకుడు. మోక్షమును సంపాదించుటకు బుఘలు అరణ్యములలో దిరిగి కష్టములపా లగుచుండుట లేదు! మనమును స్వరాజ్యప్రాప్తికి అట్లే కష్టపడవలెను అని చెప్పిరి.

కాశీశ్వరరావుగారు

మహాత్మాగాంధీగారు రాజకీయరంగమునకు వచ్చిన తర్వాతనే యీ దేశములో గొప్పమార్పులు, ప్రయత్నములు జరిగినవి. బ్రిటిషువారు అధికశక్తులు కాని మహాత్ముడు లోకోత్తమ పురుషుడు. 1921-వ సంవత్సరములో స్వరాజ్యమంత్రిము పరించి దీక్ష బూని నారు. బ్రిటిషువారు దండనపద్ధతులను పయోగించిరి. 1922-వ సంవత్సరములో నాయకుల అజైలులో ప్రవేశించిరి. సమస్త సౌఖ్యములు వదలి త్యాగదీక్ష బూని చీకటితోటలో ప్రవేశించి స్వకాజ్య తపస్సుచేయు ప్రారంభించినారు. రైతుల కష్టములను తొలగించుటకై యీవని ప్రోద్బలమును ప్రారంభించిరి. ప్రపంచములో అందరు స్వరాజ్యప్రాప్తి కలిగియుండగా మన మెన్నాభిప్రాయమును నుండెదము. ఒక తరములో యావత్తు అర్బుణజేసి ముందుముందు తరముల వారికి కాశ్యరసౌఖ్యమును సమకూర్చుటకే అందరును జైలుకు వెళ్లెదము. జైలునుండి వచ్చినవారికే యుత్సాహముండగా మిగిలెదమట లేదు. రాటమును నమ్మండి. స్వరాజ్యవ్రత దీక్ష బూనుడు అని వక్కాణించిరి.

లక్ష్మీనారాయణగారు

అంతట శ్రీయుత లక్ష్మీనారాయణగారు పువస్థించిరి. జైలులో అమితసౌఖ్యముగా నుండునాయు, పువస్థము చేశమును, క్రతుకభటుల శ్రద్ధను, వారి నిత్యోత్సాహములను చమత్కారముగా వర్ణించిరి. ఆంధ్రాని తమను పోగొట్టినదెనియును నుద్బోధన గావించిరి. కలముకన్నను గుణము శ్రేష్ఠమనను శ్రీరామానుజాచార్యులవారు యాదీగవాని గుణమును బ్రాహ్మణ శిష్యులకు నిరూపించిన కథను సాధ్యశ్రమగా నడిపిరి.

అంతట కారాగృహాశీ నమభవించిన శ్రీ వెల్లుకూరు శేషరెడ్డిగారు నాయకులకు వందనము లర్పించిరి.

కడ రాత్రి 8 గంటలకు ముగించబడెను. తర్వాత నాయకులు వెల్లువజిల్లా ఆ రాత్రిమొయిలలోనే గుంటూరు వెళ్లిరి.

(ఒక విలేఖరి.)

దేశభక్తునిరాక

శ్రీయుత దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్యపంతులుగారికి గొప్పస్వాగతము గుంటూరునందు నిచ్చును (21వ తేదీని) యాయ్యబడెను. నిన్ను గుడయము 8-30 గంటలబండిలో దేశభక్తుడు ఆంధ్రకాయకులతో గుంటూరుపురమునకు వచ్చెను.

ప్రముఖుల రాక

శ్రీయుత క్రాంతిగారు ఈనెల 21వ తేదీని మగలు 10 గంటలరైలులో మద్రాసునుండి వచ్చిరి. ఆరైలులోనే శ్రీయుత గొల్లపూడి సీతారామకాశ్రీ, అంక శివయ్య, ఆంధ్రరత్న గోపాలకృష్ణ శ్యామగూడ దిగిరి. బ్రహ్మజోష్యుల ముఖ్యమ్యం, వారిల్లి, దేశబాంధవి నుబ్బుచ్చ, డాక్టరు గాచిచంద్రరావు, ధర్మావంధిస్వామి మంగయ్య గార్లు మొదలగు ఆంధ్ర ప్రముఖులుగూడ యీపురమునకు విచ్చేసిరి.

వైద్యుడగు ఆ శేఖరు శ్రీ పురుషోదయచేసిరి. ప్లాటూ ఫారముగొడవ వచ్చుటకు అర్హతయివ్వలేదు. కాబట్టి గోల్డూ మీదనే గొప్పసంఘముగ నిలువబడిరి. ఏమోత కొంతమంది పోవుచి కాబట్టును వెక్కిరి పోలికుటలను ఉద్వేగియులను కాపలానుంచి పూలపాములు మారతులు దిగి నెనరి చెప్పారెను. శ్రీయుత కా. వెంకటాద్రిగారు వైద్యుగేటుడ స్వాగతపద్యము లర్పించిరి.

స్వాగత పద్యములు

సీ. కులుకుకైత. పాలితి + కుటిలాలకములందు తావింపక దండ + తార్పిరెవరు, మునుపు వెన్నాతరం + గిడి కాల్రవుల నెత్తు రుడివ కత్తులు + కడిగిరెవరు, ఆంధ్రదేశపు రా + జ్వర మాలతాంగి నుడుట కంతుమరేఖ + బొదిదిచెడ, గాతమా పరిసరా + క్రాంతభూముల నాణి ముల్లెంపుగొడుగుల బూని రెవరు,

గీ. అట్టి బ్రాహ్మణకులమునః + బుట్టివట్టి, కొండ వెంకటప్పయ్య స + ధ్వజనిబ్రోచు లలిత కృష్ణాపగాదివ్య + శలివీచి, కాని నాదమంగళగీతకలు సతయు!

సీ. అమరావతి పట్ట + జమున శేషించిన శిల్పనైపుణి ప్రతి + స్థించుకొఱకు, తాండ్రపాపయతోడ + తలగిపోయినమేటి బిరుదుంబు తిరిగి స్థా + పించుకొఱకు, కృష్ణరాజులు దివి + కేగ గల్గిన తేట తెలుగుకైత కొఱంత + దీప్యకొఱకు, మఱచి పోయిన యుగం + ధర కార్యకూరతా విజ్ఞానములు నిరూ + పించుకొఱకు,

గీ. నాంధ్రు లన్యదేశము లేలు + నపుడుగలుగు చాకచక్యము దశదిశలో + చాటుకొఱకు తెనుగువారి పురాకృత + దివ్య మహిమ, కొండ వెంకటప్పయ్య మేల్కొనియె మున్ను.

సీ. ఎన్నార్లకిందనో + యెఱిగి స్థిరదృష్టి మంచిగాదని విస + ర్జించినాడు, శనమందినదాది + సకలకష్టము లోర్చి కేశోప కృతికి య + త్తించినాడు, దివ్యాంధ్రమహిలోన + దేశ భక్తయత్ను గౌరవవిరుదంబు + గాంచినాడు, రవి యస్త మింపని + తాష్ట్రాధికారుల డిపోచగజూడఁ + గలిగినాడు,

గీ. గాంధీయంతటి సాగుపుం + గవునిచేత పరమపాఠ ముండెను కీర్తి + బడసినాడు, కొండ వెంకటప్పయ్యధీప + రుద్రాకండ ఆంధ్రమాత! నీపుర్యుతశక్తిమునఁ జేసి!

గీ. ఆతుల కరకంకణారవ + క్రుతులఁజేయు బంగరం బూల పూజల + ఫలముగాదె, ఆంధ్రమాతకు వేంకటప్పయ్య గలిగె, కాకయుండిన నీగణ + గణములున్నె?

గీ. దేశమెట్లెడ పూతసంజేశ మంపఁ గలుగు వేంకటప్పయ్య దివ్య + గళమునందు, వెన్నెల నవ్వు మనమంద్ర విజయ లక్ష్మీ తావికప్రంపునండలు + తార్చుగాత!

కా. వేంకటాద్రి, కోలవెన్ను.

శ్రీమతి ఉన్నకృష్ణకృష్ణయ్యగారు యితర సోదరికులుతో ప్రేమనలో పూలపరములు స్వాగతము అర్పించెను. ఎ.డ వేమి ఎక్కురక నున్నప్పటికి ఊరికింపు పువీధల నుత్తు తానామన జరుపుడెను. చలమయ్యగారిపత్రమునకు కేళు

సాహసము శ్రీదేశభక్త వెంకటప్పయ్యగారు చేసిరి. వారికి సుతం బ్రహ్మిణు స్వాగతమును సభ్యులించి.

సనాతనధర్మమండలి

సామంత్రిము మామగంటలకు దేశభక్తుని పూజోత్సవో సనాతనధర్మమండలివద్దకు కొనిపోయిరి. అచట శ్రీయుత ఘన మగు స్వాగత మొసంగిరి. వెంకటప్పయ్యగారిని, నుబ్బుచ్చ గారిని వస్త్రములు సమర్పించుబడెను. ఆవస్త్రములు కారదాని కేశనమండిలి బాలికలచే కడుకబడి బహుచక్రగనున్నవి. దేశ భక్తునికి రూ 116 యిచ్చిరి. ఆపైమును తిగి వాళ్లు ఆపాత కాల నిమిత్తమే యిచ్చివేసిరి. చిన్నబాలిలు బహురమ్యముగా సంగీతము పాడిరి. పిమ్మట స్వాగత పత్రము సమర్పించుబడెను. అందులకు కొద్దిగా దేశభక్తుడు ప్రత్యుత్తరము నడిచెను. చాల మంది శ్రీయుత ఉద్దయశ్రద్ధాపూరిత సభ సలంకరించిరి అచటిసభ యంత బయటదముగ జరుపుటకు శ్రీకృష్ణకృష్ణయ్యగారే కావలెను.

బహిరంగసభ

సామంత్రిము 8-30 గంటలకు గొప్పస్వాగత బహిరంగ సభ జరుపుబడెను. శ్రీయుత టంగుటూరి ప్రకాశం పంతులు గారు అధ్యక్షుడ వహించిరి. శ్రీయుతలు కా. వాశేశ్వరరావు గారు, భోగరాజు పట్టాభిషేకరామయ్యగారు, ఆంధ్రరత్న గోపాలకృష్ణయ్యగారు, బ్రహ్మజోష్యుల ముఖ్యమ్యంగారు, యర్రమిల్లి మంగయ్యగారు, ఆ. కాశేశ్వరరావుగారు, దండు నారాయణరాజుగారు, డాక్టరు ధ. రామచంద్రరావుగారు, కేశవరపు కామరాజుగారు, ధ. సత్యనారాయణగారు, బ్రహ్మ జోష్యుల సీతారామయ్యగారు, వేమూరి నుబ్బురామరెడ్డిగారు, యిర గుంటూరుప్రముఖులు, దేశబాంధవి ఉత్పూరి నుబ్బు మ్మగారు, బ్రహ్మజోష్యుల కృష్ణారమ్యగారు, శ్రీమతి ఉన్న కృష్ణకృష్ణయ్యగారు, మొదలగు శ్రీరత్నయలు సభ సలంక రించిరి. పిమ్మట నొక బాటడు హిందూస్వాగతపత్రము లర్పించెను. గుంటూరు పురపాలక సంఘముతరపున సంఘాధ్యక్షులైన శ్రీయుత నడింబల్లి వెంకటకృష్ణరసింహారావు పంతులు గారు స్వాగతము ముగిసినటు కృతము నర్పించిరి.

దేశభక్త!

1. గుంటూరు పోతుల తరపున పురపాలకసంఘమువారు తమకు హృదయపూర్వక మయిన స్వాగత మొసంగుచున్నారు.

2. ఆంధ్రదేశమునకు నాయకత్వము వహించి మీరు చూపిన అసమానమైన దేశభక్తివలనను త్యాగమువలనను, మన యీపురము ఆంధ్రరాష్ట్రమునకే గాక ఆర్యావర్తమున కంతయు మేల్పండియై విరాజిల్లుచున్నది.

3. మీకు జగన్నిర్యాణకుడగు సర్వేశ్వరుడు దిగ్విజయ మును పూర్ణాయువును ప్రసాదించుగాక!

గుంటూరు పురపాలక సంఘము.

శ్రీయుత!మట్టి వెంకటప్పయ్యగారు గుంటూరు పట్టణ కాంగ్రెసు సంఘము తరపున పంపించిరి. శ్రీ చీమకర్తి బస వయ్యగారు గుంటూరుపురపర్షదుల తరపున, శ్రీ ఉన్నకృష్ణ నారాయణగారు గుంటూరు వండల కాంగ్రెసుసంఘము తరపు నను, స్వాగతపత్రములను లర్పించిరి.

భక్తాశేసరా!

అజన్మదేశసేవావ్రతేకదీక్షాపరాయణులును, అభిలఖా రిత దేశీయ స్వతంత్రతా మహా భూమియూ మూలకంద్రప్రాయు లగు మహాత్మా గాంధీగారి కాంధ్రదేశ ప్రతినిధి స్వరూపులను, సహాయనిరాకరణ మూలమంత్రి పునర్వ్రతేకదీక్షా విజయకంక ణులును, నిరంతర సకల జనోత్సాహ కార్యవిధానానూన సమా ధీన మానసులును నగు తమ. కీనాటికి స్వాగతలేము నొసంగగలు గుట మాదగు పూర్వపున్యాపాకము.

ఆర్యవర్యా! యుగ్మబాలలో నుర్విసేవనామృతపానానం దలవారిం దోగి, తప్పుటకుగలతో ధర్మగవనలీలాసముల దాగ నెఱిగి, విద్యాభ్యాసముతో వివిధదేశ రాజ్యాంగవిధానావీచి పరంపరల ముగిగి తేలి, న్యాయవాదిత్వముతో నానాధర్మకార్య దీక్షావరతంతులరై మా గుంటూరుమండలమునకు నాయకమణు లరై యలరారిన మిగుణముల విప్పిచెప్ప మాకు కళ్యము గా తున్నతుది. ఏనాడు మహాత్ముడు తమ కాంధ్రదేశమహానా యకాభిషేకము కావించెనో, యేనాడు సహాయనిరాకరణ శ్రి పుత్రులందరి ప్రతినిధులు క్రితదీయ హృదయఫలకమున కాశ్యత కళా విలాసముల నెలకొనియెనో, యేనాడు స్వకాజ్యసంపాద నార్హతయం దగ్రస్థానము వహించిన జనపదములై పునకు మీ దయారసపూరితదృష్టులు మరలెనో యానాటినుండియుం దమ కొనసాగిన పరిశ్రమ, తమకొనసాగిన త్యాగము, తమరు చూపిన సాధారణసాత్త్విక మేము వేరూక దెప్ప సక్రమంలేదు.

పరిపాలక పైనికనికాయ భంపరలచే బరిపూర్ణమైయున్న గుంటూరుమండల మహాపరంగమును గడలేని శాంతిపైనిక బృందముచే నలంకరించి, యగ్ని గోళపరంపరల కడనేగిన ప్రజామమే ప్రత్యక్షముగ బోరునలిపి, కరనిరాకరణ మహాపహమును దరులు బోలల బారింది, గుంటూరుమండలమును రెండర బాణ్ణోలిగ నొనరించిన మిన్నెపుణి బ్లామాపాత్రము. ఇన్ని యన్ని యనలే? స్వాధ్యక్షగద్యుద్ధిభావము కర్ణతాడిత మైనదే ప్రదర్శక క్షేత్రమున స్థాపనమున కేగి, పునఃకార్యనిర్వహణమునకు మానసిక గను దైహికముగను గ్రమశిక్షను బొంది మాకన్నుల కటపు దీర్చు, మాయుత్సాహము నినుమడింపజేయ, మాదైర్వ సాహసముల దృఢీకరింప భవమండలాంతరవాసులకు నూతన భాస్కరదయమటుల యాంధ్రదేశ సహాయనిరాకరణవాదులకు గాంధీతేజమటుల నేడు మాయెడుట ప్రత్యక్షమైన తమదీక్షా పుత్రము వర్ణనాను.

ధీరాగ్రగణ్ణా! భవత్సందర్శనానంద పారవశ్యంబున మాటలు రావన్నయవి. ఇంక దమనాయకత్వమున మరల జరుపబోవు కార్యక్రమమున మేము మాపలసిన ధైర్యోత్సాహ విలసనముయొక్క దౌర్భాగ్యమునుగూర్చియుగంపము కలుగుచున్న యది. కావున మాయాస్వాగతతేజము ననుగ్రహించి, మహాత్మా గాంధీగారి ప్రియశిష్యులైన మీరు వారివలె సర్వసంగపరిత్యాగ ము గావించి, భగవంతుని సంపూర్ణ సానుభూతికి బాత్రులై, మూలోదనిననంది భావికార్యక్రమము నత్యంతజూరప్రదముగ నిర్వహించుటని ప్రార్థించు,

గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘసభ్యులు.

గుంటూరుమండల శ్రీమతి సుభుముకరపున శ్రీ మంత్రి శుభ్రాజాగారు స్వాగతప్రసన్నులగుట చేతభక్తుని పాద పూజ కట్టుముమాటపడనార్హ (మాపాటులు) నూడ సమర్పించు కొనిరి. ఈ స్వాగతప్రసన్నులగుట భద్రమైన నుదాహరణ. కొన్ని అద్దమునందుపలపి చుట్టుముట్టింపబడెను పిమ్మట వేరొం తం శంభుకాశ్రీగారు ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము తరపున భగవద్దీక్షాని మాను శ్లోకములగుల బ్రాహ్మణసముహు ఆర్థ ము చెప్పుచు భేదభక్తునకు సమర్పించిరి.

శ్రీయుత-దేశభక్త

కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులు గారికి

స్వాగత పత్రము

శ్లో. సుఖముః శే సమే కృత్వా లాభాలాభా జయజయ తతో యధాయ యజ్ఞస్య వైపం పాప మవాప్యసి. కం. ఇతి సుఖము కష్ట మితి మన, కిది లాభం చిది యలాభః + మిది జయ మజయం, చిది యనక యుద్ధమాదుము, పడపడి నిను బొందబోదు + పాపము పార్థా! శ్లో. కర్మణ్యే వాధికార స్తే మా ఫలేషు కదాచ న మా కర్మఫలపేతు ర్భూ రాతే సంగోఽస్యకర్మణి. తేగీ. కర్మమే నిదుపనిగాని + కర్మఫలము, కోర్కె యెన్నండు కాదునూ + గొంతిడుక, కర్మఫలపేతువవు నీవు + గా మ మతి య, కర్మమందున దగులము + గలగనీకు. శ్లో. శ్రేయా స్వధర్మో చిగుణః పరధర్మ త్వన్వజ్ఞతాత్ స్వధర్మ నిధనం శ్రేయః పరధర్మో భయావహః. చం. ధరణిని లెస్సచేయు + పరధర్మముకంటెను అద్దయున్ మహా భవరక్షయ్య మేలు నిజధర్మము తా గుణహీన మైనదే మరణము సంభవించినను + మంచిగా నిజధర్మయందు శో నర పరధర్మ మెల్లను పంఃనంబున బాడ భయావహంబు నూ.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర బాతీయోగ సంఘము.

ఇదికాగానే కొండరు కొన్ని కద్యులు జరిపిరి. ఒక దేశ భక్తుడు తాను బీదవాడని యా, తాను యేమియు అర్జించుకొనలే ననియు ఒక శ్రీరామనాథకు పంతులుచారికిచ్చెన. శ్రీయుత సేవకుర్తి సత్వరతమృగాను శ్రీలలితపుర దేశబంధు దత్తాత్రేయ ముఖ్యుగారికి స్వాగతప్రతము జరిపిరి. బాకట్లు ౭౭ సింహారావుగారి భార్యకు జబ్బుచేసినప్పుడు గాంధీముపు కట్టిన గూబాపాత్రము దేశభక్తునకు కట్టుముగ జరిపింపుడెను.

మరియొకరు (శ్రీలలిత నొకరు) కొలునొప్పి పట్టినప్పుడు ఒకరూపాయ ముడుపుట్టగా కుదిరినదని ఆరూపాయ కూడ సమర్పించెను.

ఈసభ్యులను కాగానే దేశభక్త ముఖ్యురాగాను యిచ్చిన డూ 116 జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘమునకు యిచ్చినదియు దానిని కాంగ్రెసుదనులనియెత్తు ఈసభ్యులవలననే వినియు దేశభక్తు డు చెప్పెను.

తనకు సహాయకృతులందరిలో యిచ్చిన భద్రుల కావన ను పేరుతనకు నేలమునేని ఆదేశమును అపారకాలకే యివ్వ నలయునని చెప్పెను.

శుభరాత్రులు, రామమాడ మొదలగువనికూడ నేలము నే నీ వైకము రా బట్టిన ల యునని కోరిరి. బాలికలు ప్రత్యేకము కార దా నికేతనమునందు తయారచేసిన నగిడి పని చెక్కిన భద్రుల కంకురా (ఎంబాయిడరీకమ్) కూడ సమర్పించెడినది. దానిని ఆకారదానికేతనమువారికే మరల దేశభక్తు డు అర్పించెను పిమ్మట దేశభక్తునకు దేశబాధియును మహా పహాద్యములు చేసిరి.

తాను తిరి జిల్లాకలెక్టరువారి యెదుట హాజరు కావసి యుండుటచే శ్రీ బ్రా శుబ్రహ్మణ్యంగారు 21 వ తేదీనె తిరిగి రాజరుహేంద్రవరమునకు వెదలిపోయిరి. 22 వ తేదీనె దాక్టరు పట్టాభిగారు వెల్లిపోయిరి. మిగిలిన ప్రముఖులు కొందరు 22వ తేదీ రాత్రి బయలుదేరి వెదలనున్నారు.

శ్రీరుత ప్రకాశం, శాశ్వరరావుగారు 22 వ తేదీ రాత్రి బయలుదేరి కాకాడ వెళ్లుచున్నారు.

దేశభక్తుని మహారైతు దేవదుష్కర్ నందుటచే యం కొక వాఁములకు వారు యెడటికి బయలుదేరు.

22 వ తేదీ సాయంత్రము గొప్ప మహాభ జరగున. ఆంధ్రదేశ నాయకులు, శైలుకు వెల్లిచ్చిన పిలువను ఉపన్యసిం చెదరు అని మా కాకాడ గుంటూరు విశేషులు గుంటూరు నుండి 22-వ తేదీని ప్రాసరి.

పోస్టులు ప్రకటనము:—దక్షిణాఫ్రికాకు కొలంబో మీరుగా వెళ్లు లెటరుయెంబుల జేసరలు పోస్టాఫీసులో మార్చి 24, 28 తేదీలయ సాయంత్రము 6.25 గంటలకు కట్టివేయ బడును.

డాక్టరు ముత్తుగారు:—వీరు మరల కేపాళమునరి డి చెప్పి పులికివచ్చిరి. ఎచ్చారులో మంత్రి ఏ. పి పాతోగాం యింట బసచేసియున్నారు. 28—21—25 తేదీల సీనియరు నందురు. 26-వ తేదీ సాయంకాల మిటునుండి రైలుమీద బొం బాయి వెల్లి ఆటనుండి పీఠులో ఆంగ్ల భేదమున కేగెదరు.

శ్రీరామనాథు మహాత్మ్యము

గానసభలు

మార్చి 26 వ తేదీ మొదలు ఏప్రిల్ 12 వ తేదీ వరకును ప్రతిదినమున బాట్టిటవును తాతా ముత్రితప్పనవిధిలో చెంగుబాద నాటకాల కెడుటన్న 17 వ గృహమున గాన సభలు జరుగును. ఏప్రిల్ 2, 9, 10, తేదీలను సాయంకాలము 6 గంటలకును తిక్కిన రోజులలో రాత్రి 9 గంటలకు సారాభమగును. ఎన్. మనిచెంగ (ట్రాయునెట్టి (చెన్న పురిపోస్టుల డిపార్టుమెంటు), ఎన్. శుబ్రహ్మణ్యంగనెట్టి, లలలి రంఁఎన్. రమణయ్య (శ్రేష్ఠిగా (రైలు సీనియర్ ఇన్స్పెక్టరు) మరల) గార్లి యుత్సవమును జరుపుచున్నారు.

ఈనెల 26 వ తేదీనోరువారు రాత్రి 9 గంటలకుచట ఆర్. పద్మశాధభాగవతరగారు వేలుగానమున ఆర్. నారా యణభాగవతరగారు ఫిడోను, ఆర్. భాగవతిభాగవతరు గారి మృదంగమును జరగెన. ప్రతిదినమున రమణయ్యనెట్టి గారు జలతరంగమును కూడ వాయింతురు.

చింతామణి గలభాకేసు

ఈ కేసులో 28 మంది ముద్దాయిలకు చెవి ఆటనెలలు కలి కట్టి వేయబడెను. వారు మైసూరు చీపుకోర్టుకు ఆపీలు చే యగా కి మిది మహమ్మదీయులకు కేసు ద్దు వేయబడెను.

సంయుక్త రాష్ట్రములలో మ్యునిసిపలు ఎన్నికలు

అనహాయవాదులు చాలమంది ఎన్నుకొనబడిరి ఈ రాష్ట్రమునందు మ్యునిసిపాలు సంఘముల ఎన్నికలలో అనహాయవాదుల పోటీ చాల హెచ్చుగా నున్నందున కాశ్యా త్సనా మధికముగా నున్నది. అనహాయవాద ప్రముఖులలో ముఖ్యులెన్నుకొనబడిరి. వివరముల నింకను రెండుపాటలు.

మహమ్మదీయ ధర్మదాయ ముల బిల్లు

శాసనసభవారిచే సంగీకరింపబడుట (భారత శాసనసభ)

దీర్ఘి, మార్చి 22:—ప్రత్యేక రమల యనకరము అల్లు లు కాశీముగారి వాకెస్ ఎస్టేటులను రిజర్వుకు జేయవలెనని బిల్లు మూడవమాసంగీ కారమునందుటకు చర్చకుకచ్చెను. వాకెస్ ఎస్టేటును రిజర్వుకు జేయవలెననియు మట్నాల్లి (ధర్మరత్న) సరియగు లెక్కలను ప్రకటింపవలెననియు ౭6 గోరు మన్నది అల్లులు కాశీముగారు

ఉపసభ్యువారి బిల్లుయొక్క ఫలితములకు చాల తగ్గిం చుమార్చుల గావించిరి. పరిపాలనాధికారమును గురించియు, జిల్లా ఆధికారుల కెక్కువక్రమ నీయమందుటకును కొన్ని నియ మముల తగ్గించిరి. ఇందు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు సంబంధించిన సమయముగూడ నుండుటచే ఎన్ఫుడెన్సుట సీనియర్ నావరణలో నికి దేరులయ నో నిగ్గయించు నధికారము స్థానిక ప్రభుత్వముల కొకగటడెను. మహమ్మదీయ వాకపుల ఆత్మనందలి 3 వ సెక్షను కందు కర్లింపబడిన ప్రైవేటు భగ్నాదాయములను, మర భర్మ ముల (ట్రస్టుఆత్మప్రకారము పాలింపబడు ఆదాయములను ఈ బిల్లునుండి తొలగి పబడెను. ధర్మదాయములకు సంబంధించిన లెక్కలను 18 పాలనకర్తలు కొద్దునాటికి చెబువలెనని ఈ బిల్లుగూడున్నది. సం. కు 2000 వైగా నాదాయముగల అనివాకపులను తప్పక లెక్కలాలతెగిఫి జేయించవలెను. ధర్మ దాయమునుండి తగిఫి భుక్తులు వెచ్చింపవలెను. ఈ నిబంధన ప్రకారము ప్రవర్తింపని మట్నాల్లి మొదటివారి 500 జామా దన, తరువారి నేరములకు రు 2000 జరిమానా మూడు నెలల ఖయదునకును బాధ్యుడగును. ధర్మదాయముల రిజర్వుకు జేసి కొని లెక్కల తగిఫి జేయించి ప్రకటింపుచు దరలెని ముక్రమే ఈ బిల్లుయందేకము. ధర్మకర్తలు భవమహరించిన యెంల ప్ర జలు కొద్దునందు చర్చచేసికొని దానిని చక్కబరుయట కింజుక లన వలగును.

ఏమిదైనాగారు ఈబిల్లును తిరిగి ప్రకటింపవలెనని గోలుగాని లాభములేపోయెను. హాయిలిగా రిల్లునుడివి. ఈబిల్లునలన ప్రభుత్వాధికారుల భారమధికమగుచే ప్రభుత్వసభ్యులు మొరట వెదిర్చిరి. కాని సవరింపబడినతరువాత సాధారముతగ్గింపబడుటచే నిడుతో జ్యోయ కల్పించుకొన నుద్దేశవలెదు. బొంబయి మహా న్యాయులు ఈబిల్లును అంగీకరింపవలెననికొలదిదనులకొండటనే కోరిరి. అంకెలు బొంబయి ప్రభుత్వమువారికి కింతింపిలిపి. ఈబిల్లు బొంబయిలోని అధిక సంఖ్యాక మహమ్మదీయు లంగీక రింబుట లేదనియు తిరిగి సంస్కరింపబడిన బిల్లుకు ప్రకటింప వలసినదనియు, కొరకు కొలదినిమునుకుల క్రిందనే కింతింపొన గీు ఈవిషయమున బ్రాగ్తర నడచుటకుగాను ఏయే భాగ ముల మర భగ్నదాయముల కిదిర ర్తింప వలెనో రిల్లయించుటకు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల కధికార మొకగనలెను. బిల్లుందు సవరిణ నొనర్చువలెనని ప్రభుత్వమువారు కోరుచున్నారు.

తిరునాథి ౭6 వ ఫగ రి:యలకు సవరిణ నుపపాదింప గా ను గీకరింప బడెను.

మూడునెలల ఖయదునకును తొలగింపవలెనని మరయొక సవరిణ యుపపాదింపబడి సభియం కధిక సంఖ్యాకులచే సంగీక రింపబడెను.

నియోగిగారు లేది, సభయందు ప్రభుత్వగాని మఖీగారు సురణ నుపపాదింపరాదని ఆభ్యంతరిమము దెలుపగా శ్రీ హాయిలిగా రాసవణులు కింపేరున యున్నకొనెను.

అల్లు సవరింపబడిన రూపమున కాశీముగారిబిల్లు సభ వారిచే సంగీకరింపబడెను. తరువాత సభవారు ఫలచరముల తేదీరి

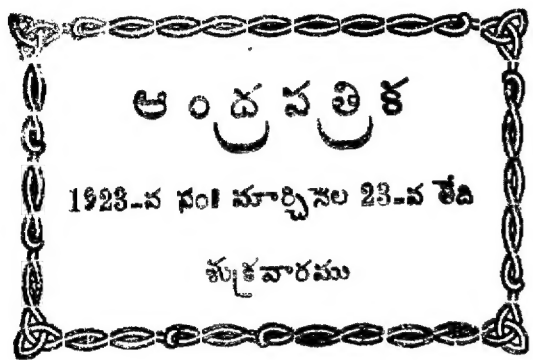
భారతఖిలాఫతుసంఘము 1921-22 సంవత్సరమునకు ఆదాయవ్యయముల లెక్కలు

ఈ లెక్కలపు ప్రముల కొక గణితకాస్త్ర వేత్త (చాన్సలర్ ఆక్కౌంంట్ంట్) తగిఫి చేయుచున్నాడు అది డిచ్చెను కట్టి కెటు ప్రకటి పునెను. 1921 లో ఆదాయము 22,56,444 రూ పాయలు (22 లక్ష 56 వేల 444 రూపాయలు) నికత్యము నిజమనూడ చేరినాగన్నది. 1922 లో 27,22,875, రూపాయలు ఆదాయము చేచ్చెను. ఈసాము లో చాల భాగము అంగ్లాదాదారములకు నికతయిడెను. మర కొంత వ తియనిబాల్లయములకు ద్దుయవకుపబడెను. 17,80,827 రూపాయలపునునిజమనూడ దిచ్చెను

రుద్ధిరోద్ధారి సంవత్సరాది సంచిక

సంవత్సరాదిసంచికలు తయారైనవి. చందా బార్లకు పీ. పీ. బి. పంపుట ప్రారంభించితిమి. నెంబర్ల బారిగా కోజి కొంతమందికి రవాణా చేయబడుచుండును. దినపత్రిక సంవత్సర చందా దారులకు ఖరీదు 1-0-0. వారపత్రిక చందా దార్లకున్నా దినపత్రిక సంవత్సరతక్కువ చందా దార్లకున్నా ఖరీదు 1-4-0 నిర్ణయింపబడినది. ప్రతిసంచికకు తపాలవ్యయము 0-4-0, ముదితర్లు రుసుము 0-2-0 తగులుబడి యగుచున్నది.

భాషాభిమాను లెల్లరు తప్పక స్వీకరించి నూ యాద్యమమునకు తోడ్పడ గోరుచున్నాము. వ్యవస్థాపకుడు.

పశ్చిమాంధ్ర దేశపు కలుపు : నాయకుల ధర్మము

కర్నూలు, బళ్లారి, అనంతపురమండలము లందు 1921-22 సంవత్సరమున ప్రబలిన కాటకమును గూర్చియు, దానిని నివారించుటకు జరిగిన ప్రయత్నములగూర్చియు వివరించెడి నికేదిక వెలువడినది. పశ్చిమాంధ్ర దేశమున తరుచుగ కాటకములు చెలరేగుట విపాదజనకము. కాటకనివారణమునకు ప్రభుత్వమువారు చేసెడి ప్రయత్నములు శాశ్వతోపయోగము గలిగించుటలేదు. తాత్కాలికముగ కొంత ఉపశమనము గనుపించినను, దాని ఫలిత మప్పుడే అంతరించుచున్నది. ఈ విషయమునుగూర్చి ఆంధ్రనాయకులు పీఠముగ యోచించుట అత్యంతావశ్యకము. ప్రస్తుత సందిగ్ధసమయమున దీని యవసరము మరింతగ గనుపించుచున్నది. పశ్చిమాంధ్ర దేశమున నూలు వడుకుటయు, నేత నేయులయు ప్రజలలో మరపునకు రాలేదు. వెనుకటివృత్తు లింకను అంతరింప లేదు. పశ్చిమాంధ్ర దేశమున ప్రతిపంట విస్తారము. తగు ప్రయత్నములజేయుచో, కద్దరును తయారుజేయుటకు పశ్చిమాంధ్ర దేశమున గల వనతులు మరియొకభాగమున నున్నటుల గనుపింపవు. కూలియు చౌకగ నుండును. కఱపుచే పీడింపబడువారికి, రాటపు పరిశ్రమయు, నేతపరిశ్రమయు, మిగుల సనుకూలముగ నుండును. వారికి భుక్తియు, దేశమునకు ముక్తియు, లభించును. ప్రభుత్వమువారు రేర్పరిచిన కాటకనివారణపు ఏ ఏటలకిన్నీ, రాటమును మగ్గమును పురుషులకే గాక స్త్రీలకును పిల్లలకునుగూడ ఎక్కుడు బాగుగ అక్కరకువచ్చును. కద్దరునిర్మాణము త్వరితముగ పూర్తి గావలయునని అందరును కోరుచున్నారు. ఇదియే, స్వరాజ్యసాధనమునకు మూలాధారమని గ్రహింపబడుచున్నది. ఇట్టిస్థితిలో కద్దరునిర్మాణమున కనుకూలములగు ప్రయత్నములందు కృషి జరుగినచో, అమూల్యవశాకము జారిపోవును. ఇంతటి పూర్వము నాగిలాపురప్రాంతములందు కద్దరునిర్మాణమునకు కొంతప్రయత్నము జరిగినది. ఆ ప్రయత్నమునకు గిరివ ఫలితము చేకూరినది. ఇట్టి ప్రయత్నము పశ్చిమాంధ్ర దేశమునంతటను జరివిగ

కొనసాగవలయును. చురుకుగ బనులు జరుగుచో, ఆంధ్రదేశ మొక్కటియు హిందూదేశమునకు సరిపోవు కద్దరును తయారుజేయగలుగును.

1921-22 సంవత్సరములందు, బళ్లారిలో ఒదోని, ఆలూరు, బళ్లారి, సిరుగుప్పతాలూకాలు తామముచే పీడింపబడెను. అనంతపురమండలము నందు, గుత్తితాలూకా యంతయు, కర్నూలుమండలమున కర్నూలుతాలూకా కొంతభాగమును తామపీడితము లయ్యెను. వర్షములు బాగుగ గురి సినగాని, నల్లరేగడభూములలో పంటలుపండవు. వర్షములేమాత్రము వెనుదీసినను, తామదేవత తాండవ మాడుచుండును. జలాశయము లీ ప్రాంతములందత్యల్పములు. క్రొత్త ప్రాజెక్టుల నిప్రాంతములందు నెలకొల్పవలయునని శాసనసభ్యు లెంత మొరబెట్టినను, ధనాభావము సమాధానముగ జెప్పబడుచుండును. ప్రభుత్వమువారు తెస్తునర్కుల నారంభించునప్పటికీ, సామాన్యముగ కఱపుబాధ మిక్కుట మగును. పరీక్ష జరిగినప్పటికీ, రిలీఫ్ వర్కులను స్థాపించునప్పటికీ మరకొంతకాలము కట్టును. కఱపు ప్రారంభము గాగనే, ప్రజలకు తక్షణోపశాంతి గలుగు మార్గము గనుపింపదు. తెస్తువర్కులందు ప్రజల కంతగ నమ్మకము లేదు. వీనిలోనికి, ప్రజలు చొరబడుటకు ముందుకురారు. రాళ్లుబగులగొట్టువని, విశేషకృషిముతో గూడుకొని యుండును. రోడ్లకును కొండలకును దూరముండుచోట, తామబాధితులు చాల తిప్పలుపడుదురు. దూరమునుండి రాళ్లను మోదికొనిరోడ్ల యెద్దకు దేవలయును. కష్టమునకు తగిన కూలి లభింపదు. ఇటీవల విచారణసంఘము వారు ప్రచురించిన రిపోర్టు ప్రకారము, జయిలులోని ఖయిలీల కిచ్చెడి భోజనవసతు లయినను, తామబాధితులకు తొరకుటలేదు. తామనివారణమునందు, ప్రభుత్వపు సిబ్బందిఖర్చులుగూడ చేరవలయును. పని జేసెడి కూలీవారికన్నను, పనిజేయలేనివారి కిచ్చెడి డబ్బు ఇంకను అల్పము. కఱపు చట్టము క్రింద, తామము వచ్చినదని గుర్తించునప్పటికే పుణ్యకాలము గడచిపోవును. కఱపుచట్టమును మార్పుజేయుటకు, విచారణసంఘము వారు కొన్ని సూచనల గావించిరిగాని, అవి అనుకూలములుగ లేవని వెనుక దెలిపి యుంటిమి. ప్రస్తుతము జరుగుచున్న ఏర్పాటులు, తామబాధితుల ఆత్మగౌరవమునకు గాని, స్త్రీమూససంరక్షణకుగాని, కుటుంబ శ్రేయమునకు గాని, ప్రోద్బల మొసగజాలవు. కఱపునివారణమునకు, రాటమును సహాయముగ గైకొనవలెనని, విచారణసంఘము వారు సూచించిరిగాని, ప్రభుత్వాధికారు లీసూచన నెంతవర కామోదించెదరో తెలియదు. ఏది ఎటులున్నను, ప్రభుత్వమువారు చేయదగినసహాయము అల్పము. ప్రజలేయీభారమును చేకొనవలయును. తామపీడితుల యక్కరలు, ఆంధ్రనాయకులకు దెలిసినంత చక్కగ, సివిలియను అధికారులకు దెలియజాలవు. కఱపుచట్టపు నాల్గొకసలను, దాటి జోవుటకు అధికారులు సమ్యుతించరు. ఆంధ్రనాయకు లీచట్టపు నిబంధనలవలన కట్టుబడియుండ నవసరములేదు. ఎక్కుడు విశాలదృష్టితో వీరు ఈ సమస్యను వీక్షింపవచ్చును. పశ్చిమాంధ్ర దేశమున తామపీడితులపట్ల, గాంధీమహాత్ముడు మిగుల సానుభూతి జూపియుండెను. ఇందుకొరకు విశేష ధనసహాయమును ఇప్పించియుండెను. రాటము, కఱపునకు వజ్రాయుధమని, మహాత్మునికి గాఢవిశ్వాసము గలదు. అట్టివిశ్వాసము నలవరచుకొని, ఆంధ్రప్రముఖులు పాటుబడుటచే, కఱపు రూపు మాయము, తాత్కాలికోపశాంతివలన లాభముండదు. ప్రతిసంవత్సరమునకు గనుపించెడి తామ

దేవత నెవరోనుటకు, తాత్కాలికోపాయములు పనికిరావు. శాశ్వత ప్రయోజనము గల మార్గము నవలంబించుట యత్యవశ్యకము. ప్రభుత్వమువారు దీనికొనెడి చర్యలను, వారు దీనికొన నిండు. తామనివారణమున కవి ఏమూల? ప్రజాప్రముఖులు ప్రభుత్వప్రయత్నములతో సంతృప్తి జెందక, స్వప్రయత్న బలమువలన పశ్చిమాంధ్ర దేశమునుండి తామమును పూర్తిగ బారద్రోలవలయును. అందువలన, ప్రజలు సుఖపడుటయ గాక, స్వరాజ్యసిద్ధియు చేరునకు రాగలదు.

అవసరకర్తవ్యము

గాంధీవారము ముగిసి, అయిదుదినము లయినది. గాంధీమహాత్ముని నిర్బంధ దినమునందు, ఆ సేతుహిమాచలపర్యంతమును ప్రజలు తమ దేశభక్తిని వెల్లడించుటలో అత్యుత్సాహము జూపిరి. మారతాళము నవలంబించిరి. సభల గావించితిమని నిశ్చయమును కల్గిజేసిరి. ఆపవిత్ర దినమున జేయబడిన నిశ్చయమును ప్రజలు తుది వరకు తదేకదీక్షతో కొనసాగింపవలెను. కేవలతీర్థానముల జేసిన తమాత్రానలాభముండదు. తాత్కాలికోత్సాహము గనుకఱచినంత మాత్రాన లాభముండదు. ఈనిశ్చయమును ఈయుత్సాహమును క్రియారూపమున పరిణమించి శాశ్వతలాభము గలిగింపవలెను. ముప్పదియవ ఏప్రిలు తేదీలోపుగ, కాంగ్రెసు గోరిన ధనమును, విచ్చికభటులను సమ కూర్చవలయును. లేనియెడల కాంగ్రెసు కార్యక్రమము కొనసాగ నేరదు. నిర్మాణకార్యక్రమమును త్వరితముగ పూర్తిజేయవలయును. నిర్మాణకార్యక్రమము సర్వాభీప్రములను చేకూర్చగలదు. శాసనోల్లంఘనమున కిది మూలాధారము. ఇందుకు అన్నిపక్షములవారి తోడ్పాటును గైకొనవలయును. సహాయ నిరాకరణవలంబులు, ప్రారంభించిన మద్యపాన నిషేధోద్యమము, అస్పృశ్యతా నివారణము, కద్దరునిర్మాణము, జాతీయసంయోగము, వితవాదుల సమ్యుత్తినిగూడ బడయుచున్నవి. జస్టిను పక్షమువారు గూడ వీనియపయోగము సంగీకరింప జలసి వచ్చుచున్నది. కాంగ్రెసునందలి ఇరుపక్షముల వారును, వీని యవసరమును గుర్తించుచున్నారు. ఇట్టి సందర్భములందు, కాంగ్రెసు కార్యక్రమము చుడుకుగ కొనసాగనియెడల, ఆలోచననకు దేశ ప్రముఖులే బాధ్యత వహింపవలసియుండును. ప్రజాహృదయము పౌష్టవముగనున్నదనియు, గాంధీమహాత్ముని యెడలను కాంగ్రెసునెడలను వారి యుత్సాహము తరిగిపోవలేదనియు, తగురీతిని నడిపించుచో వారు నడుచుటకు సంసిద్ధులుగనున్నారనియు, గాంధీవాసరమున జరిగిన మహాత్మ్యవములే తార్కాణములు. ఆంధ్రదేశము ఇతర రాష్ట్రములకు వెనుదీయక, తనధర్మమును నిర్వహింపవలయును. కాంగ్రెసుసభ సీవత్సరమున జరుపబూనిన ఆంధ్రదేశము, కాంగ్రెసు ఆజ్ఞలను చక్కగ పాలింపనిచో, సగుణాట్లకు లోనగును. ఆంధ్రదేశ పర్యటనము నిమిత్తము, ఆంధ్రనాయకులు బయల్పడలిరి. వారి రాక నవకాశముగగొని, ప్రతిమండలము వారును వారి యుపదేశముల నమలులోనికి దెచ్చుట అవసరకర్తవ్యము. తామసింతుట కిక తడవుగాదు. వెనుకముంచాడుట కిది తరుణముగాదు. విలువయగుకాల మిదివరకే వృథాయయ్యెను. ఆంధ్రనాయకులు దేశమధ్యమున లేనిసమయమున ప్రజలుపేక్ష నహించినను వారు మరల, విచ్చేసియున్న ఈ సమయమున ఉపేక్ష వహించుట తో సమగును. నాయకుల త్యాగము

భూమి కలము ప్రభుత్వము వారే స్వాధీనము చేసికొన
తలెనని స్పష్టక గారు తీర్మానము నుపపాదించెదరు.

ప్రజల యువేక్ష మూలమున ఫల
రహిత మగును. నిరాకరణాదితను పూర్ణముగ
వలంబించువానివారుగూడ, ఇక్కార్యము
సఫలమగుటకు శక్తివంచనలేక పాపవడవలయు
ను అంగవిద్యార్థులును, న్యాయవాదులును తిలకు
స్వరాజ్యసిద్ధికి సామ్యు నిచ్చుకట్ట ముందుకు వచ్చుట
అవసరమగుచున్నది. వీరివలె, మిగిలినవా రెల్లరును
తమ సానుభూతిని క్రియాపూర్వకముగ వెల్లడింప
వలెను. అన్ని తరగతులవారును, అన్ని సంఘ
ములవారును ఇతర భేదములను పాటించక, దేశ
క్షేమమునే ప్రధానముగ నెంచి, మహాత్ముని
యెడల నిజభక్తి గనుకఁజూచుచో, అచిరకాలములో
మహాత్మునికారాగృహవిమర్శియు, స్వరాజ్యసిద్ధియు
చేకూరుటకు ఎట్టి యభ్యంతర ముండనేరదు. ఏక
మత్యమునందే బలము గలదు. కార్యక్షేమముందే,
విజయము గలదు.

సివిలువివాహచట్టము ఆమోదించబడుట

ఇంతకాలమునకు సివిలు వివాహచట్టము
సామాన్య శాసనసభవారిచే సంగీరించబడి
శాసనమయ్యెను. డాక్టరు గవరుగార్లశ్రమ ఫలిం
యెను. జాతిభేదములను పాటించక వివాహముజేసి
కొన నెంచినవారికి, రక్షణసంస్థలకు చాలకాలము
నుండియు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నను, అవి విఫల
మగుచుండెను. స్పెషల్ వివాహచట్ట మొకటి గలదు
గాని, దీనిక్రింద వివాహముజేసికొనువారు తాము
ప్రధానమతములో నేమతమునకును జెందమని
ప్రచురపరచవలసి యుండెను. ఇటులజేయుటకు
కలుపురు సంఘసంస్కర్తలకు మనస్సాక్షకుండెను.
భూపేంద్రనాథ శాస్త్రిగారు రెండుచే, మతస్వాతంత్ర్య
మునకు భంగముగవింపని చట్టము నొకవానిని
వెనుక ప్రవేశపెట్టియుండిరి. ఈచట్టమును పలు
పురు ప్రతికూలించి యుండిరి. సామాన్యశాసన
సభలో ప్రభుత్వముపక్షమున సర్, రెజనాల్డు
క్రాడక్కుగారు గూడ బాసూగారిచట్టమును తీవ్ర
ముగ నెదిర్చి ఓడింపజేసియుండిరి. పిమ్మట వి. జే.
హేలుగారు మరియొకచట్టమును తయారుజేసిరి. ఈ
చట్టము హిందువులకుమాత్రమే వర్తించునటుల
చిన్నాటు జేసియుండిరి. కాని, పటేలుగారి ప్రయత్న
ములును, ఫలింపకబోయెను. తుట్టతుడకు డాక్టరు
గవరుగారు మరియొకచట్టమును, శాసనసభలో
ప్రవేశపెట్టిరి. ఈచట్టము విషయమునను దేశమున
చాల ప్రతికూలభావము ప్రబలెను. శాసనసభలో
గూడ కలుపురు సభ్యులు దీనికి ప్రతికూలముగ
నుండిరి. కాని, ఈచట్టమును సెలెక్టుకమిటీకి పంపు
టకుమాత్రము పీఠంగీరించిరి. సెలెక్టుకమిటీలో
ముఖ్యమగు మార్పులు గావించబడెను. సెలెక్టు
కమిటీనుండి బయల్పడిన చట్టమును, పూర్వచార
ప్రియులగు రంగ చార్మ్యులుగారు గూడ ఆమోదిం
చుట జూడ, ఆక్షేపార్హముగు అంశములు చాల
వరకు దొలగెనని భావించవచ్చును. నిన్నటిదినము
సామాన్య శాసనసభలో సభిక సంఖ్యాకు లీ
చట్టము నామోదించిరి. గవరుగారిచట్టము, జాతి
వివక్ష లేకుండ వివాహములు జేసికొనుట కెవరిని
బలవంతపెట్టెను. కాని, తమ మనస్సాక్షి చెప్పినవిధ
మున ఆచరించెడివారికి మాత్రము కొన్ని యిబ్బందు
లన్న దొలగించును. ఈ చట్టము క్రైస్తవ, మహా
మృదీయ, యూధ, పార్సీసంఘములకు వర్తిపడు.
హిందువులు, సిక్కులు, జాధులకుమాత్రమే ఇది
వర్తించును. అవిభక్తులుంబములోనివా రెవరయి
నను, ఈచట్టముక్రింద పెండ్లి జేసికొనుచో, కుటు
బమునుండి విడివిపోయినటుల ఎరుచబడుదురు. ఈ
చట్టము సరిఫీచి వివాహ మూడువారు, ఇతర
మతములలో గలినవారికన్న తక్కువస్థితి ననుభ

వింపరు. ఇటుల వివాహ మాడినవారికి మతసంబం
ధమగు ఏయద్యోగమునకును అర్హత యుండదు.
మత, భర్తాదాయములను పరిపాలించే
హక్కు, వీరి కొనగూడజాలదు. అస్తికి వారసత్వ
ము, ఇండియను సర్వేషక్ చట్టముప్రకారము
సంక్రమించును. ఇట్టివారు జనకులకు శ్రాద్ధము
జెల్పవచ్చును. కాని తండ్రి కిష్టములేనిచో, మరి
యొకరిని నత్తుజేసికొనుటకు, చట్ట మధికార మొస
గుచున్నది. రంగచార్మ్యులుగారు నడివినటుల, ఈ
చట్టము క్రింద, హిందూగృహములును, బాయిటు
కుటుంబములును, మతధర్మములును, సురక్షిత
ముగ నుండును. కొలదిమంది ప్రజలుమాత్రమే,
ఈచట్టము నుపయోగింతురు. వారయినను తమ
యెదుటన్న యపాయములను గుర్తెరిగియే, ఇం
డుకు బూనుకొందురు. స్వల్పసంఖ్యాకులకు నూ
త్రము, తమ మనస్సాక్షి ననుసరించి ప్రవర్తించుట
చట్ట మవకాశ మొసగుచున్నది.

దక్షిణాఫ్రికాభారతీయులు

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులను ప్రత్యేక భాగ
ములం దుంచుటకు, విశేషప్రయత్నము జరుగుచు
న్నటుల తంతివార్తలు దెలుపుచున్నవి. ఆసియా
వాసులు పట్టణముల దును గ్రామములందును ప్ర
త్యేక ప్రదేశములలో నివసించునటుల ఏర్పాటు
జేయవలయునని, మెకార్తనుగారు దక్షిణాఫ్రికా
శాసనసభ కొక తీర్మానమును పంపిరి. వీరు మం
త్రులపక్షమువారిగుటచే, వీరి తీర్మానము నెగుట
సులభము. రానురాను దక్షిణాఫ్రికాలో భారతీ
యుల దుస్థితి దుర్భరమగుచున్నది. శెల్లవారు చేయు
అగడములకు అడ్డు లేకున్నది. కెనియాలో భారతీ
యులను పీడించుటకు శెల్లవారు నిశ్చయించిరి.
భారతీయుల హక్కులు తృణీకరింపబడినవి. కలో
నియల్ ఆఫీసువారినిగూడ, తమ దుడుకుతనమున
కొడ బడు నటుల జేయుటకు, కెనియా
శెల్లవారు ఇంగ్లండునకు రాయబారము వెడలు
చున్నారు. వారియడ ఇంగ్లీషుప్రముఖులకు సాను
భూతి గలదు. లండను ప్రెస్సుపత్రిక వారిపై సభి
మానముజూపుచున్నది. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారియాజ
మాన్యముక్రింద, హైందవులరాయబార మొకటి
ఇంగ్లండునకు వెడలనున్నది. కాని ప్రస్తుతస్థితిలో,
భారతీయుల కోర్కెలను కలోనియల్ ఆఫీసువారు
పాటించురని దోచదు. భారతవర్షము స్వరాజ్యము
వనుభవించుచున్నపుడుగాని, సామాన్యములో నిత
రభాగములవారు భారతీయుల నుచితరీతిని గౌరవిం
పరు. కేవలము విన్నపములవలనను, ప్రార్థనలవల
నను, ఫలముండునని నమ్ముట కేమాత్రము ఆధార
ము గనుపించదు.

సర్. మైకేలు ఓడ్డయరుగారి జ్ఞాపకచిహ్నము

సర్ మైకేలు ఓడ్డయరుగారి జ్ఞాపకార్థమై కట్ట
బడిన బ్రిటీషు నైనికభవనమును పంజాబు గవర్నరు
గారు తెరుచుచు, ఓడ్డయరుగారి కీర్తిప్రతిష్ఠల కిది
చిహ్నముగ నుండునని పలికిరి. ఓడ్డయరుగారి కీర్తికి
ప్రత్యేకముగ జ్ఞాపకచిహ్న మక్కరలేదు. పంజాబు
జేశము, సర్ మైకేలు ఓడ్డయరు, జనరలు డయరు
గార్లను ఎల్లపుడును తప్పుక జ్ఞాపక ముంచుకొనును.
జలియోవాలాబాగ్లో గట్టబడిన జ్ఞాపకచిహ్నము,
ఎల్లకాలము వీ రిరువురను స్మరణకు దెచ్చుచుం
డును. పంజాబు దుర్గశకు మూలకారకులగు ఓడ్డ
యరుగారిసేర జ్ఞాపకచిహ్నమును నిర్మించుటబట్టి,
అధికారవర్గదృష్టిని గ్రహింపవచ్చును. అధికారవర్గ
ము ప్రత్యేక వితరుణ తృణీకరించుచున్న కొలదియు,
సహాయోద్యమము విజృంభించుచుండును. ఇట్టి
ఫలితమునకు తోడ్పడుచున్న అధికారవర్గమును
ప్రజలు అభినందింపక మానదు.

సర్. దిన్నాగారు: ఉప్పుపన్ను

పన్నును లిబరలుసామమున కధ్యక్షులగు సర్.
నూనానాగారు రాజప్రతినిధిగారికి పంపిన తంతి
వార్తలో, ఉప్పుపన్నును రెండింటిలు చేసినందులకు
మిగుల సభన్యుతి గనుపఱచిరి. శాసనసభాకార్య
క్రమము తెలుకెట్టియు ఆశాభాగకరముగ నున్న
దనియు, ప్రభుత్వమువారిపట్టునల చాల శోచనీయ
మనియు, ప్రభుత్వమువారు ప్రజాభిప్రాయమును
తృణీకరించుట భావ్యముగ లేదనియు, ప్రజలలో
100-కి 70 మందికి ఇందువలన ఇబ్బంది కలుగు
ననియు, వానాగారు ఖండితముగ దెలిపిరి. వానా
గారు స్టేటుకౌన్సిలుసభ్యులు. లిబరలుపక్ష నాయ
కులు. వీరి దృఢాభిప్రాయము నయినను, ప్రభు
త్వమువారు పాటించు రని తోచదు.

స్థానిక వార్తలు

హానరలిలు సి. పి. రామస్వామయ్యరుగారికి
విందు:—ఈనెల 25 వ తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము
5-30 కు వార్డు కవులు ఆర్యోనియ వీధిలోన్న స్టాన్లెష్
బ్లెఫురి లిబరలుసభాగృహమునందు సి. పి. రామస్వా
మయ్యరుగారికి విందుచేసెదరు.

జగన్నాథ భక్తసభ గానసభ:—ఈనెల 25 వ
తేదీ ఆదివారమువాడు సాయంత్రము 4 గంటలకు ఎన్నూరు
వైవాక్యము చేసినవాడు పంజాబు గానసభ జరుగును. వేంకట్రా
మయ్యరుగారు (యదిగొండ)- గాత్రపాట, నుండరేశయ్యరు
గారు-(కత్తూరు)- ఫిడో, దొరై రాజయ్యరుగారు - (హం
గుడి). తృవంగం.

అధికారనంది శ్రేయోఉత్సవము:—మైలా
పూరులో శ్రీహితేశ్వరస్వామిగడిలో బ్రహ్మోత్సవము
జరుగుచున్నది. ఈనెల 25 వ తేదీ ఆదివారము మాడవకోట,
అవాడుఅధికారనందిశ్రేయోఉత్సవముజరుగునుగాకాఉత్సవము
నకు శ్రేయోగోదవారి సాక్ష్యముకొరకు బ్రాంబండ్లు ఉడలును 5
గంటలకే నడచుటకు ప్రారంభించునని బ్రాంబంబెనెవారు
మాట వాసిరి.

సాహితీ (బెజవాడ)

మాడవసంపుటము ఆరవసంచిక దుందుభిపువ్యయన
ప్రకటింపబడినది. తెలుగుకైతల శ్రోతపోషణ (పురాణం
నూరికాశ్రిగాయ), అంధ్ర వాఙ్మయ చరిత్రవిమర్శన అనునవి
రెండును ముఖ్యవాసములు. అశ్వత్థాన, విలయానందము,
వామదాయ, వానకమధు, లాలనమ, సునీలకాననము, కులపు
నమనవి గీతములు, కవియనికవి, అమూల్యప్రేమ, సంధిపదిసిది
(చిన్నకథ) మున్నగునవి గూడ కలవు.

అహమదాబాదు మునిసిపాలిటీ

22 వ తేదీ విచారణ

మొదటి ప్రతివాది డాక్టరు భగతుగారి పీఠకు 22 వ
తేదీన వారిండును. మ్యునిసిపాలిటీము ప్రకారము అహమదా
బాదు మ్యునిసిపాలిటీవారు కొన్ని నిబంధనలను చేసిరి. ఆనిబంధన
లను ఉల్లంఘించిన వారిపైన అమోదించెను గాన మ్యునిసి
పాలిటీ. ఈమున జరిగిన ఖరారులకును క్యముములకును సంఘ
సభ్యులకు క్యక్తికాత్రముగా నెట్టివాధ్యతయను లేదు. వానా
మొత్తములో 170000 నుకును పాతకాలల ఉపాధ్యాయులకు
లేరముక్రిందను ఫిర్యాదులక్రిందను యిండ్లవాడ గలకొందరు క్యము
పరుపడెను. అవర్సాటులు వెడకటి సంఘసభ్యులే చేసిగం
దున ప్రతివాదులు వానినే అనుసరింపవలసివచ్చెడి. వానా
మొత్తములో 2000-3000 రూపాయలకు మాత్రమే ప్రతివాదులు
వాద్యు లగుదురు. అవి వార్షిక బహుమతులు ముఖ్య క్యము
మున్నగువాని క్యముపరుపడెను. ప్రభుత్వమువారి యిండ్ల
దులు తరఫుచేయకూడ దనుటవలన మ్యునిసిపాలిటీ అంధ్ర అక
మము కాబాలము. ఎల్లరగా మ్యునిసిపాలిటీలకు దొరకము
వారి అడిటుబట్టిగాక యితర అడిటులచే తగిలి చేయించుట
ఎటుల క్యముచేయ యిండ్లము గలవారె న్నకరు మన పీఠకు
వాదించెను (అ. పాన)

స్వరాజ్య పతాక సంరక్షణము

ఇది అఖిల భారత సమస్య

జబ్బులు పూరులో చాలమంది గృహస్థులు తమ ఇంట్లపై స్వరాజ్య పతాకముల నెలకొల్పిరి

దేశీయులందరూను పట్టణవాసులకు శోభదీపత్యాగ్రహమును జయప్రదముగ నెరవేర్చవలెను
పట్టణవాసులలో రాజీనామానిచ్చిన మ్యూనిసిపలుసభ్యులనే మరల ఎన్నుకొనుచుంవలెను

రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారి ప్రకటనము

జబ్బులు పూరులో బహిరంగ సభ

మార్చి 18 వ తేదీ సాయంత్రము జబ్బులు పూరులో తిలక్ భూమిలో గొప్ప బహిరంగ సభ జరిగింది. శ్రీమాన్ పి. రాజగోపాలాచారి, రాజేంద్ర బాబుగార్లు మున్నగు నాయకులు గూడ హాజరయ్యిరి.

18 వ తేదీ సాయంత్రము ఆరెన్టు చేయుట 19 వ తేదీ దీని పట్టణమున కర్మోత్సాహ వర్ధిల్లుగానందెను. చాల మంది గృహస్థులు తమ ఇంట్లపై స్వరాజ్య పతాకముల నెత్తిరి. మ్యూనిసిపలు సంఘసభ్యులు పాక్షికముగానే నాదాలో చిందిరి.

శ్రీమాన్ రాజగోపాలాచారిగారు

బహిరంగ సభలో గతిన జరిగిన గూర్చి ఆచార్యులుగా తపస్యించిరి. దీప్తినివాసము మ్యూనిసిపలు సంఘసభ్యుల నవ మానించెను. ఆసభ్యులందరి క్షాత్రమును జేసి తమ సభ్యత్వము తవలితము నిశ్చయించిరి. వారు ప్రభాభిప్రాయమునే పాటించి దేశగౌరవమున ఆర్మ్యగౌరవము నిలుపుటకే ఆటలు చేయుచున్నారని. గాన పట్టణవాసులు గూడ తెలుసముగ

య్యారని ఖులమున వ్యవహరించుట ఎన్నుకొను చుండవలెను. దొంతమువారు క్షాత్రమును జేసిందియ వరకును వారెన్ని సార్లును ఎన్నికలను జరిపినను అన్ని సార్లును వీరినే ఎన్నుకొనవలెను. వందలకొలది వేలకొలది కలటేయుగా చేరి తనవద్దటి కట్టుబాటు నియమముల కర్తవ్యసింది సత్కారము నొనర్చుట ఖచ్చితము. అందులకు కనీసము మూడు నెలలు పట్టుకు. గాన నీమాడుకలకు కర్మోత్సాహ మిరందగును వని చేయవలెను ఈ కర్మ మొనగ ర మునకును మిరాన్త్రము నకును మాత్రమే చెందినదిగాదు. భారతదేశమున కంతకునుగూడ చెందియున్నది. దేశమునందలి కాంగ్రెసు వారందరూను దేశగౌరవముకొరకు కర్మ చేసినవరని వారు 20 వ తేదీమున నేను నోక్సి చెప్పుచున్నాను. సత్సహాయము మీరు వెంటనే ప్రారంభించు. కక్కిన విధానమునందు భారత కాంగ్రెసు సంఘమువారు నిర్ణయించినది అది ఆచార్యులు గారు నడిపిరి ఆనాడు కలకత్తా మొయిలో నాయకులు బయలు దేరటమి యందుటచే సభ శీఘ్రముగా ముగింపబడెను. పట్టణమున వనియరుగుగా జరుగుచున్నది. ప్రతిదినమును పేటలలో సభలు జరుగుచున్నవి. కలకత్తా నాయకుల సత్కారము మొనరింపగోరువారు కలటేయుగా చేరుచున్నారని ముందు జరిగినట్లు సత్కారమున గాయములు తగిలివారికి కక్కిన చేయుటకు దాక్తులు గూడ కలటేయుగా చేరుచున్నారని పట్టణమున దుర్వాసము పుట్టినట్లు చెప్పుచున్నది. (ప్ర)

శ్రీ యుత బెజవాడ చంద్ర శేఖర రెడ్డిగారు

24 వ తేదీ మధ్యాహ్నము నెల్లూరు చేరెదరు
24 వ తేదీ సాయంత్రము మహబు వారికి ఘనమగు స్వాగత మొసంగబడును

ఆంధ్రరత్న దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు
బెజవాడలో గంభీర వన్యా సము నొసంగిరి.

ఆసాములో నాయకులను
మరల ఆరెన్టు చేయుట

అన్ని చోట్లను హరిటాలు దివ్యముగ జరిగింది

చాలమంది వలంటీరులనుగూడ ఆరెన్టు చేసిరి

దిబురగురు, నాగండు, కోలాపూట, సికపాగు, బాదాపేటలలో హరిటాలు జయప్రదముగ నెరవేరింది. దిబురగురులో ఆనాడు సంగిరోజు, తేయాదోటల వాటివంటి చంటిలకు వేలకొలదిగా వచ్చెదరు. ఆనాడొక్కరును రాలేదు. ఒక్కరు కానిమై గాత్రము. గోలాపూట మండల నాయకుడగు మహేశ్వరరావువారిని మరల ఆరెన్టు చేసిన దని వదంతిగా నున్నది. వారి నిటీలకే చెప్పాలనుకొని వదలిరి శివసాగరులో కొందరు కలంటీరులను ఆరెన్టు చేసిరి. ఆసాము రాష్ట్రీ కుభిలాధరు సంఘాధ్యక్షుడు మూలాన అబ్దులు ముసావీరు, సహజ కార్యదర్శి మూలాన చక్రవర్తి, ముఖ్యపరారుడు మూర్తి అలీ అధ్యక్షులుగారు 108 క్రింద ఆరెన్టు చేసిరి. (ప్ర)

మూతనచిత్తె కారుడు

మార్చి 25 వ తేదీ గృహస్థులకు గురజిలోప స్తూత్రా ఆను నాయకులను పి. జే. చీరే గారికి చిత్రకాథకులను ను స్థాపించిరి. వీరు సుప్రసిద్ధ చిత్రకారులగు రాజా రవివర్మగారి తిమిర వినియ్యలు కొచ్చిమహారాజుగారికి విశిష్టంగా అతని విద్యనుగూడ వినియ్యున్నాడు. నలుగురు వీరి ప్రారాధనా మొదలుగారి యని ఆసాములో దిద్దెనవారు తెలిసిరి.

శ్రీయుత బెజవాడ చంద్ర శేఖర రెడ్డిగారు

మార్చి 21-వ తేదీ కర్మోత్సాహము నెల్లూరు చేరుదురు.
అచట వారికి ఆనాడుసాయంత్రము ఘనమగు స్వాగతము సంగ బడును (తంజివార్)

డాక్టరు వరదరాజులు
నాయుడుగారు

తిలకునికి 25000 వసూలు చేసెదమని
వాగ్దానము చేసిరి

కల్లడిమరిచికి వెల్లిరి

21 వ తేదీ రాత్రి నాయుడుగారు కల్లడకుచి చేరిరి. అచట బాతీయపాతకాల రాష్ట్ర కర్మోత్సాహమున కర్మోత్సాహమును జరుపవలెనని వచ్చిరి. వారికి ఘనమగు స్వాగత మొసంగిరి. వారు డాక్టరు శేఖరయ్యగారి ఆతిథ్యమునగిరించి వారింటుండిరి తానె ప్యముగా ప్రత్యేకముగా దేశసంచారముచేసి తిలకు స్వరాజ్యసభకి 25000 చేర్చెదమని నాయుడుగారు వాగ్దానము చేసిరి. మూర్తుడుగారు 1000 లు వారికిచ్చెటకు వాగ్దానము చేసిరి కాన వారు 24 వ తేదీ వచ్చికి వెళ్లెను 28 వ తేదీకి వీరము చేరెదరు. ఏప్రిల్ 1 వ తేదీ మొదలు బహిరంగమును ప్రారంభించెదరు. (ప్ర)

గుంటూరు మండలమున ఖద్దరు విక్రయము

ఆఫీసు మేనేజరుకావలెను

నూటికి 5 వతున ఖద్దరు నమ్మువారికి
కమిషను యియ్యబడును

పంచములలో నేతపని నేర్పుకొనగోరువారికి

నెల 128 రూపాయలవంతున
3 నెలలు యియ్యబడును

గుంటూరు మండలమున ఖద్దరు విక్రయించువారికి వారు విక్రయించిన ఖద్దరు భూమివారు నూటికి ఐదు (100 కి 5) రూపాయలవంతున కమిషను యియ్యవలెను. భూజన శ్రమిచ్చు రాకపోకలఖర్చులు మున్నగు ఖర్చులన్నీ అప్పుగోరు పారే భరింపవలెను. వా కేతాలాకాకు చేరియుండునో ఆతాలాకా కాంగ్రెసు సంఘమువారి వద్దకుండి నత్యుకృతమును వారు తీసికొనివచ్చి పెరసలు సెక్యూరిటీగా నియ్యవలెను. నెలకు 40 రూపాయలకు మించని జీతముమీద ఆఫీసు మేనేజరుగా పని చేయుటకు వెంటనే యొక్కరు కావలసియున్నది. ఆఫీసుపని లెక్కలపని, కార్యనిర్వహణము మున్నగువానిలో అనుభవము కలవాడై యుండవలెను. పంచములలో నేతపని నేర్చుకొన గోరువారికి నెలకు 8 రూపాయలు వంతున మూడు నెలల కియ్యబడును గాన వెంటనే దరఖాస్తులను పంపవలెను. గుంటూరు మండల కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారు తీర్మానించిన కార్యదర్శి తెలిపెను. (తంజివార్)

మధ్యరాష్ట్రములలో కాంగ్రెసు ప్రచారము

నాయకుల పర్యటనము

నేటు జమునాలాబుబజాబు, మహాత్మా భగవాన్ దీన బాబాసాహెబు తేజము ఖుణపరిరావు, తిలేకరు, బినోబాజీ భావేగార్లు యీ రాష్ట్రమున పనిచేయుటకు ప్రత్యేకముగ సుముగా ఫిబరి 29 తేదీ భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘము వారు ఆహ్వానముగా నియమించినందున వారి రాష్ట్రమున పని ప్రారంభించిరి వారు విడివిడిగ వేరువేరు భాగములకు వెళ్లిరి. రాష్ట్రమునందంతటను 18 వ తేదీని హరిటాలు అద్వితీయముగా జరిగింది. వారపూనులో హరిటాలు సంపూర్ణముగా జరిగింది (ప్ర)

బర్తానాననసభ
ఆయవ్యయప్రముపై చర్చ

కంగూను, మార్చి 22:—నేటి దినము బర్తానానసభ గాంధీ ఆదాయవ్యయప్రముపై చర్చ ప్రారంభమయ్యెను. సాధారణ శ్వాసపరిపాలనము, నీటి పారుదలలకు గ్రాంటులు, రిగ్గిపులు లేక మహారు చేయబడెను. అనధికార సభ్యులనే ముఖ్యముగా ఉద్దేశముగా బర్తానానాకే యియ్యవలెననియు, జడ్జిల పనులు, యంత్రాలు బర్తానానాకే యియ్యవలెననియు వదిలివెరి. ఇందుల కిదికాఖిలం వెల్లున్నును మైకోర్టు జడ్జి అగా నియంజితంబడు వారు చాలాధికుంతులై యుండవలెను. అని మంత్రి మాగాకిన్ గారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. బర్తానానాకే ప్రభుత్వమునా రాలింపవలెనని బర్తానానాకే నియంజితంబడు ప్రభుత్వమునా రాలింపవలెననియు పలువురు. కొంతవర్షిజరిగెనువారక, మంత్రిలజీతములు 4000 రూపాయలకు రిగ్గిచరలెను తీర్మాన ముసంపూరించుకొనబడెను. ఈతీర్మానము చట్టానుబంధమున మంత్రిల సభ యందుండలేదు. అధికారి, దివిషములు కమిషనరుల స్థానములు జరుపటవలెనని యుపపాదించగా ప్రభుత్వమువారు, క్షయనిర్ణయసంఘమువారినివలెను మూలించియుచున్నానని తెలియజెప్పిరి. అనధికారసభ్యుల తీరెందు స్థానముయొక్క కృపా వ్యయవిషయము చా.ప్ర.లంగించిరి కొలదిరోజుల క్రితము అం మంబసమైన రూలింగు-ధ్యక్షుడు తేనీనరున, సభ్యులతను ఖండము నూచిండుటకై ఆధ్యక్షుల జీతమున ఒక్కరూపాయల కిగ్గించవలెనని మాంబాదేశగా రుపపాదించిరి. అధ్యక్షులు రూలింగును నిరసించలేననిన, జీతమును తగ్గించుట సర్దుమొడిగాదు. సర్దుమొడిగాదు గాన సభ్యులు యుపపాదనకు వామొద్దకువచ్చిన తెలిచెదనని ఆధ్యక్షుడు ముపపాదనగూడ ఆక్రమ పని రూపజేసిరి. క్రింద తెలుపబడినవిషయము గ్రాంటుల మొత్తము సూచించెను.

అక్టోబర్ 98, 95.00 రూపాయలు ఖర్చుచేసి మొదటగా నీటిసాయదలదీయించుటకే 71,00, 190.

ఈగ జేకొనవలసివచ్చుచో 1,07,79000 రూపల గ్రాంటును విద్యార్థులకై శ్రీరంగంపట్టణమున మంత్రి కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము విషయమున చర్చ జరుగఁగో రనియు విశ్వవిద్యాలయమువారు ఆక్సాంబ్రిట్ జనరల్ నూచిరిన పద్ధతిలో కలకత్తలను సరియైన పద్ధతిలో నుంచుటను ఆక్సాంబ్రిట్ జనరల్ వెంకటసు నుద్వేగి రూపకు తీర్చివేయు : మయమున పి: కలగ జేయుటను. జరిగిరియుటచేతను 1922 వరి: లగ్గుననే తేదినుండి విశ్వవిద్యాలయము లెక్కలు సరిగ నుంచునై యుండుచేతను ఈవిషయమున నింకను చర్చ గావించు ఁనవసరము లేదు విద్యాల గా థి: ఫీటి చక్కలపడవచ్చుననియు తమ్ము నవాబుయొగ దూషించినను సభ్యులికము చేహరినదే చాలునని సభి నిందించినయు ఫలికము.

The Madras Ayurvedic Pharmacy, Limited.

Manufacturers of High Class Ayurvedic Sastraic Medicines.

We beg to announce to the public that we have successfully treated about 12,500 patients during the year 1922 under the personal supervision and able management with 25 years' reputation of our Senior Physician, Ayurveda Ratna Pandit, Dr. N. V. Sri Ramacharlu, Ph. D. Sc. and that we hereby convey our best thanks for their kind patronage.

"SIDDHA KALPA MAKARADHWAJA"

(REGISTERED)

A REAL BOON TO SUFFERING HUMANITY

Awarded First Class Certificates and GOLD MEDALS by Several

AYURVEDIC CONFERENCES & EXHIBITIONS 1919, 1920, 1921 & 1922

The Wonderful Discovery in the Medical World for all "ACUTE" & "CHRONIC" diseases.

This Unparalleled and Ancient Ayurvedic Medicine is one of the highest Gems in Ayurvedic Literature. It is very carefully prepared with the help of Siddhas highly extolled by the sages of old in Ayurveda, and in accordance with the principles of Modern Western Medical Science. It has been carefully tested and standardised by expert Analysts and found to be an unrivalled Elixir for Prolongation of life. It is one of the costliest medicines as it contains such valuable ingredients as Siddha Makaradhwaja, Mukta, Louha, Gold, Praval and rare indigenous drugs and herbs. Hence, "Siddha Kalpa Makaradhwaja" is a sure and infallible specific for Nervous Debility, Anæmia, Sexual weakness, Impotency, Loss

of Memory, Rheumatism, Paralysis, Dyspepsia, Diarrhoea, Dropsy, Asthma, Consumption, Diabetes, Epilepsy, Hysteria, Gonorrhoea, Skin diseases, Syphilis, Venereal diseases, Menstrual irregularities, Spermatorrhoea, Urethral discharges and other ailments peculiar to men and women. This is the only safe and reliable remedy for all diseases resulting from youthful Indiscretions and Loss of Vitality. It imparts New Life and Energy by increasing and purifying the blood. This can be taken also as a General Tonic by every one of either sex without any restrictions of Age, Diet, Season and Climate with thorough satisfaction. Complete directions are sent with the Phial.

One Phial of 60 Pills, for a complete cure, Price Rs. 10 (Rs. Ten) V. P. charges extra.

COMPLIMENTARY LETTERS.

Unsolicited Testimonials are pouring in from different parts from Gentlemen of Various Professions about the efficacy of our Patent Medicine, "Siddha Kalpa Makaradhwaja" (Registered). Only a few of the latest are inserted here. Besides, almost all the leading Periodicals such as Hindu, Swarajya, Express, Justice, Chronicle, Empire, Bengalee, Servant, Independent, Advocate, Medical Record, Leader and others have congratulated us about the usefulness of our unsurpassed production and have recommended the same to suffering humanity.

Original records and visitors' book are open to the public for inspection at any time during office hours.

B. D. Sabnis, Sub-Judge, Bagalkot.
—3rd January 1923.

The Phial of S. K. M. you supplied me last did me Much Good. This medicine is slightly carminative and is an excellent Tonic.

Diwakar Rao Kadan, Judicial officer,
Dewas Senior.—10th January 1923.

My sister was suffering from Chronic Rheumatism for the last four years. Your S. K. M. has done her much Good.

Dr. L. P. Purohit, H. M. D., Chakraghatt,
Saugor C. P.—29th January 1923.

I can honestly say that your S. K. M. is a valuable medicine to cure all kinds of ailments and it richly deserves the name assigned to it. I stand as a guarantee to get all the diseases of mankind cured with this medicine. I need not mention here about its glorious effects but I leave it to the patient who takes his chance to use it. I can safely recommend this to the public.

P. M. Seabachariar, Sub-Registrar,
Tellar, Wandiwash, 1st February 1923.

Within the last 14 months several of my friends and myself have used your "Siddha Kalpa Makaradhwaja" to the extent of 30 phials in cases of Nervous Debility, Diabetes, Loss of memory, Rheumatism, Menstrual Disorders, and for several other ailments with complete success. It has got an additional virtue of having Magical and Magnetic effect in inducing Sexual appetite. This solid opinion is based upon my personal experience and that of my friends and I have strongly recommended this to the public.

Ganga Prasad, Pleader, Gaya
19th January 1923

I tried one Phial of your S. K. M. on a client of mine who was suffering from Diabetes and Seminal troubles and I am now very glad to state that the patient came to me with a happy look and Complete relief of his both complaints. I also tried it in my own case of flatulence and seminal Weakness and I am quite free from all those troubles. I offer my heart-felt thanks for it.

Dr. Rajaram, Medical Officer, Hasangunj,
Oudh 8th January 1923.

Your "S. K. M." has done much Good to my patients. Please send two more Phials.

Dr. R. J. Khot, B. A. M. B., Baroda.
2nd January 1923.

I am glad to testify to the efficacy of your "S. K. M." I have tried them with two of my patients suffering from long standing Anaemia and Neurasthenia and found them much improved.

Dr. R. C. Sarak, Medical Practitioner, Arvi
Wardha. C. P. 4th March 1923

I ordered for one phial of "Siddha Kalpa Makaradhwaja" for my brother who had been suffering from, Anaemia. The medicine has produced a marvellous change in his health.

T. K. Nayar, Shoranur,—7th Feb, 1923.

I have the pleasure to certify that I did not feel the tiresome feeling in the evening after day's work ever since I began to use your "S. K. M." and in the case of my wife it has given her complete relief from the excessive pain in abdomen during her menses period. I sincerely recommend this to sufferers of such complaints.

In cases of Chronic and Complicated ailments of serious type, the patient is advised to send us a concise description of the disease with the symptoms as far in detail to enable us to supply the medicine with suitable vehicle to eradicate the disease. All communications are strictly confidential and are promptly attended to personally by the Senior Physician.

The consulting hours with our Senior Physician will be at the office and Dispensary, between 10 A. M. and 7 P. M.

and at his residence, Sri Ram, Lloyd's Road, Royapettah from 7 to 9 A. M.

Wanted Agents all over India, Burma and Ceylon to sell our Patent Medicine "Siddha Kalpa Makaradhwaja" (Registered) and other Preparations Manufactured in our Pharmacy. Terms Liberal.

Please Write or Phone for your requirements. Descriptive Catalogue in English, Tamil, Telugu or Gujarati.

Apply to:—AYURVEDA RATNA PANDIT, Dr. N. V. Sri Ramacharlu, Ph. D. Sc.,

MANAGING DIRECTOR AND SENIOR PHYSICIAN.

THE MADRAS AYURVEDIC PHARMACY, LIMITED.

(OFFICE AND DISPENSARY)

44, GOVINDAPPA NAICK STREET, G. T. MADRAS.

Telegraphic Address: "KALPAM" Madras.

Post Box, No. 151, MADRAS

Telephone: 1034

జాబులు

విలేఖరులకు సూచన

ప్రతికోట ప్రకటనార్థము సంపాదకవార్తలు స్వకీయవిలేఖరులను ప్రత్యేక విలేఖరులును నితరులును స్పష్టత తేలుగుననే కాగితమున కొకప్రక్కను మాత్రమే విడివిడిగా తెలియజేయువాని పూర్తిగా సంతకమును విలాసమును (అడనును) తెలుపుచు పంపినగాని ప్రకటింపజాలము. వార్తలను సంగ్రహముగా వ్రాసువలెను. (ఆం. ప. సు.)

* * *
తిరువణ్ణామలై పరబ్రహ్మ సందాశ్రమము

అత్యైక బృహద నవోదయ తన పేరుతో విజయవాడ నుండి మీరు 18 వ తేదీని ప్రాసిన వృత్తరము చేతిదిగాని నోటి నుజు విషయము చేరలేదు. అపుత్తరమునైన మీ సంతకము లేదు. (ఆం. ప. సు.)

కొత్తపల్లి ఖద్దరు స్టోర్సు

3000 రూపాయల మూలధనముతో నేర్పరుచుట వై.పి.కో. బాయిటాస్టాక కంపెనీ. 20-3-23 వ తేదీని కొత్తపల్లి గ్రామములో స్థాపించబడినది. (శ్రీ కొత్తపల్లి ఖద్దరు స్టోర్సు).

తిలకునిధికి. ౨౯-౬-౨-3 లు లభించుట

శ్రీ కొల్లూరు శేషగోపాలచారియ విద్యావీథముతరపున ౧౩-౨-౨౩ తేదీ మొదలు ౧౭-౩-౨౩ వరకు వసూలైన మొత్తం ౨౯-౬-౨-౩ రెండువందల కొంబడి ఆరు రూపాయల విభజనల మూడువైపుల ఈపాఠశాలతరపున ౧౭-౩-౨౩ తేదీన బాయిటాస్టాక కంపెనీతో జరిగినది. ౧౭-౩-౨౩ తేదీన ఉత్తరము పాఠశాల పోషకార్థము అక్షయశాస్త్రిగ్రామములో తిరుగ ప్రారంభించినది. పాఠశాలను రుద్రాశ్రీ. మాను లీనలకు అప్పగించినాడు సాక్షిలెము పునాసభయము బాలురకు జమచేయును పంచాగ క్రమమును జరిగినది.

బ్రహ్మాండం సరళింహం.

తిమ్మసముద్రము-కొత్త రాట్టము

ఈనెల 17 తేదీ సాయంత్రము, అనంతపురం జిల్లా భర్తవరములో నూతనవార్తమును నిర్మించిన శ్రీయత వానపామల వీరాచార్యులుగారు మాగ్రామము దయాచేసిరి. మాగ్రామ సంఘముతరపున వారివద్ద తెప్పించిన రాట్టమునై నూతనకుటకు నేర్పి కొంతమంది సేతరవీల్లులకూడ కొందరు చేరిరి. వారు 60 వెంబరు నూలుతో సమముగ దారమునువదలి చూపించిరి. మరు దినము (18 తేదీన) శ్రీ గాంధీమహాత్ముని నిర్బంధ వార్షికోత్సవమును గ్రామసంఘ సభ్యులసహాయముతో జయప్రథముగ జరిపిరి. ఆనాడు శ్రీలక్ష్మి తనకుటమునైన నే వడుకుటకు చేరిరి. 19 తేదీ ఉదయమున వేటపాలెము దశుచేసిరి.

ముద్దన వెంకట్రాయుడు,
గ్రామసంఘ కార్యదర్శి.

సంకూరు

ఈనెల ౧౭ వ తేదీ బాపట్లతాలూకా సందూర్లుగా పంపి మహాత్మాగాంధీ వార్షికోత్సవము కార్యక్రమవారి ఆజ్ఞానుసారము జయప్రథముగ జరుపబడినది. మధ్యాహ్నము ౧౨ గంటలనుండి గ్రామంలో కార్యక్రమపరారుతులు రు 8౦-౦-౦ విలువగల గడ్డర వస్త్రములను గల 1-కి 0-2-౦ నొప్పున తగ్గించి ప్రదర్శన లభియ్యారు. ఈవస్త్రమును గ్రామకార్యక్రమ కమిటీవారే భరించిారు.

సాయంత్రము ౬ గంటలకు శ్రీకోడంపాడు గ్రంథాలయములో జడ్డ బహిరంగసభ జరుపబడినది. ప్రజలు తిరిగి కాగ్రామ మొట్టమొదటి తిలకువ్వకాశ్రయింపి యిచ్చి పుణ్యక్షామతో పని చేయవలసినదని చెప్పిరావుగారు పునస్సంగించిరి.

గ్రామసంఘ కార్యదర్శి.

ఆంధ్రదేశ భారతీయకళా పరిషత్తు

ప్రథమ వార్షిక ప్రదర్శనము

రాజమహేంద్రవరమున యీ నెల 31 వ తేదీని జరుగును

ఇంతకు పూర్వము ప్రకటించినకారము ఈ ప్రదర్శనము రాజమహేంద్రవరమున 31-౩-1923 తేదీని ప్రారంభమగును. ప్రదర్శనము కొరకు పంపించే వస్తువులను 24 తేదీనాఁగా పంపవలయును. చిత్రకళా నైపుణ్యమును నవలకు తివాసీలలో నుత్తమమైన దానికి ప్రత్యేక బహుమాన మొందుట కేర్పాటు చేయబడుచున్నది. సహ్యాన శత్రుములుగాక యితర బహుమాన ములకూడ ప్రదర్శనాధికారు లొకంగవచ్చును. చిత్రపటములను, శిల్పస్వరూపములను సెట్టిరిపివేసిన బంపవచ్చును. ఆంధ్రదేశములో జరుగనున్న భారతీయ ప్రదర్శనములలోనిదియే మొదటిది కావున, దేశమున కభ్యున్నతధర్మమును గొను కళావంతులెల్లరు నీ ప్రదర్శనము నిర్వహింపగల సరి జనుప్రథము గను జరగినట్లు తోడ్పడ వేయవచ్చును.

భారతీయ మూలని ప్రాచీన విగ్రహములు, ప్రాచీన చిత్రపటములు, దేశీయ కళానిర్వహములకు నితర శిల్పములు, మున్నగువాని నెరుపుతే చిన్ని ప్రదర్శనకుట కేర్పాటు చేసియున్నాము.

టి. వేంకటరావు
కార్యదర్శి

కైకలూరు తాలూకా బోర్డు

ఎన్నికలలో అక్రమచర్య

ఈ తాలూకాబోర్డు 1922 సం॥నుండి నియమితసభ్యులు స్థాపించిరి. అధ్యక్షులు జి. యస్. మూర్తిభూరియ్యగారు. అరణ్యేశ్వరులు. ఈబోర్డును స్థాపించి నభ్యుదయించియు నభ్యులను అభ్యులను వికచత్వము కుదురక కగావాలతోనే సాగుచున్నది. సంవత్సరం గడచుటచే ఎన్నికలకు ప్రారంభించిరి. తాలూకా బోర్డు సభ్యులుగ నిలువలసినవా లెల్లరు అభ్యులనిచే నభ్యులను 12-2-1923 నుండి తేదీని కైకలూరు తాలూకా బోర్డు లభింపడం ఒక్కొక్కో హాజరై ప్రెసిడెంటుగారి యుద్దు వాన మాయచుండనే ప్రభుజులు చేయవలయున్నాయు సెకండుచేయవలయు యొక్కయు సంతకములు చేయించి దరఖాస్తులను దాఖలు చేయవలసింది. దాఖలుచేసినవాడు వెల్లిపోయిరి. ఇట్లుదరఖాస్తులు దాఖలుగుచుండగనే ప్రెసిడెంటుగారి స్నేహితులు కొందరు దరఖాస్తులను దాఖలుచేసిరి. అన్ని దరఖాస్తుల మాదిరిగనే వారి స్నేహితులు దరఖాస్తులను దాఖలుగుటలను ప్రెసిడెంటుగారు వామిశేషములు పుచ్చుకొనుచు తొలకులకు వెల్లి కాండేట్లు దాఖలుచేసిన దరఖాస్తులు పల్లపనిచ్చి ప్రభుజులు చేయవలయు దాఖలు చేయవలెనని స్నేహితులతో చెప్పిరి. వారు వారి స్నేహితులకు చెప్పిరి. దాఖలుచేసి వెల్లివారు పోగా మిగిలినవారు అనగా ప్రెసిడెంటుగారి స్నేహితులకు వారి స్నేహితులు మరల దరఖాస్తులుచేసిరి. అందువల్ల ఒక్కొక్క సభ్యులకు వేరొకసభ్యులవారు నిలుచుట ప్రభుజులు చేయవలె దాఖలు చేయవలెనను సంగతి మొదట వెల్లిపడినది. పోవుటలను కలిగినది. ఇట్లు దరఖాస్తులు చేయుటలో నితర సభ్యులవారను 1 కాట వెంకట్రాయయ్య 2 పాడశాల అంజనయ్యగారు మండలి సభ్యులకు నిచ్చిరి. కడియం నుండ రయ్యచే ఆమోదంబడి వానివల్ల మారాయచే బలపరచబడిట్లు వానినాను. అకోజు వానివల్ల మారాయ తాలూకాబోర్డు అసీనుకుగాని కైకలూరుకుగాని వెల్లికుంకలేదు. దగ్గర లేపోయినను ప్రెసిడెంటుగారు మాడకపోయినను సదకు మారాయ ఉన్నట్లు ప్రాయుటయు వెల్లిదగిన వామిశేషన ఒట్టిలో చేర్చుటయు ప్రెసిడెంటుగారు చూచుచుండగ వారియెదుటనే చేయబడిన దగ్గరయుతో దాఖలుచేసిన దరఖాస్తులు వెల్లిదగిన పట్టిలోనుండి తొలగించుటయు చాల అక్రమకార్యము. వామిశేషన బాలిశా తయారగు నప్పటికి దాఖలుగాబడిన 38 దరఖాస్తులలో 16 వెల్లిదగినదిగా చేసివారు. ఇందునుగురించి అక్షేపణ అట్టిలు చాల జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారికి దాఖలుచేసియు ఇంతవరకు విచారణ చేసియుండలేదు; ఇంకెప్పుడో !!

II

ఇట్లుండగా 15-3-1923 తేదీనాటికి పోలింగు జరుగవలసిన ప్రతి అసీనునకును వెల్లిలు అసీనులతో చేసినది. అలకాదు పోలింగునందు ఓట్లు పుచ్చుకొనుచుండగా ఎట్లో కొన్ని ఓట్లుకాగితములు వెలుపలకు వచ్చి కొందరి వెదకుచున్నట్లు చేరులలో తిరుగుచుండుట పూర్తిచేయవలయుట పోలింగు అసీనుకు కనిపెట్టి అంతటినుండి ఓట్లు పుచ్చుకొనుచుండ అగిరి. ఇట్టి అక్రమచర్యము జరుగుచున్నను మా తాలూకాబోర్డుకు గురించి సక్రమవిధానము గావింపకుండుట అస్పష్టమగును.

ఇందునుగురించి దావాలు జరుపు ప్రయత్నములు చేయవచ్చును.

అద్దేపల్లి సత్యనారాయణ,
మండలి.

గాంధీ శక్తి పంచాంగము

గాంధీశక్తిము నుదహరించుచు బ్రహ్మశ్రీ డి. కోటిశ్వర శర్మగారు ఈ మార్గంజేతు శత్రుగాడును బ్రచురించినది. తో బంపిన దుధికోడ్లకు సంవత్సర పంచాంగమును వారి యానం దించివాడు. వాకింజిత నాలోచించక వాచే నూదించబడిన నూతనశక్తిము నవలించిన యాపండితవరులకు నానందన శక్తిము లన్నియున్నాడను.

ఈ పంచాంగము బయటకు వెలిసికొనుటకు బహుముఖ భయం నుండుటయే గాక యితర పంచాంగములలో లేని యశక్తి సంకతులందు బొందుపరచబడి యున్నది.

పంచాంగం 11 వ శేజిలో నూతనాత్మాగాంధీ సంవత్సరములు 54 అని యుదహరించి కైంకర్ష్యంగా 1 శేజిలో గాంధీ శక్తిము 2 అని యుదహరించివారు. గాంధీమహాత్ముని నూతనము 54 సంవత్సరములయొక్క కార్యక్రమయొగి లగావుతు 2 వ సంవత్సరమునందు బయటకు వెలిసికొనవలెను.

నూతనముల కవత్సర పేజీలలోని 4 వ కలములో వేసిన తిథులు గాంధీమానవతిథులయినను గాంధీమానవలు నుదహరించక మివాదిమానవలు ఉదహరించివారు. మివాది మానవలు అశలములలో నుదహరించిన తిథులకు సంబంధము లేదు.

ఇందు విషయమై వారిని కనుగొనగా తాము గాంధీమానవలునే పంపితిమియు ముద్రాక్షరకాలవారు తప్పుగా నచ్చు తిరిగియు వారు వెల్లిపెచ్చివారు.

ఇట్టితప్పులుగల పంచాంగము గాంధీశక్తివ్యాప్తితో ను బయటకు బయట చదువుగామిందునేమోజుని శక్తిచే నేసిచ్చి వ్యాము వ్రాయవలసినవచ్చినది. ఈపంచాంగములకు కొనువారు 1, 5 ఫుటలలో మివామానవలకు బయట స్వకాశ్యమనియు 9 ఫుటలలో మేషమానవలకు బయట స్వకాశ్యమనియు 17, 18, 20, 22 శేజిలో న్యవత్సరమునకు బయట భక్తికామనయొ 28, 24, 26, 28, 30 ఫుటలలో మిఖనమానవలకు బయట చరమానవలయు 31, 32, 34, 35, 36 శేజిలో కటకమానవలకుబయట అహింసమానవలయు 38, 40 42, 43, 44 శేజిలో 'సంహ్వా' మునబయట గర్వనమానవలయు 45, 46, 48, 49, 50, 51, 52 ఫుటలలో కశ్యామానవలకుబయట ప్రేషమానవలయు 53, 54, 56, 57, 58, 60 ఫుటలలో కులా అశుభకుబులు "ధూతనయ"యనియు 62, 64, 66 ఫుటలలో వృశ్చికమానవలకు బయట "వృశ్చి" యనియు 70 ఫుటలలో భనుర్యా సమానకుబులు వైశ్యమానవలయు 76 శేజిలో జ.ప. 79, 82 శేజిలో తు భమానము అనుదాని బయట "సార్వత్రిక"యనియు 87 శేజిలో మివామానవలకు 'శత్రుమన' యనియు సరించి వ్రాసెదయన్నాడను.

మరియు 1924 సంవత్సరము 15 మార్చి తాకిమున కలదు గా నుదహరించిన 1 యనుసంఖ్య గాంధీశక్తిము 3 సంవత్సరం స్వకాశ్యమాన మారంభమనియు గమనింపకోవల వచ్చును. ఆంధ్రదేశములో వారంభించబడిన ప్రతి మందియుద్ధయమునకును తోడ్పడి విజయము కలుగజేసిన యాంధ్రకారాజు మియుద్ధయమును గూడ మనః పూర్వకముగ తోడ్పడి యాశక్తిము ను రాబోవు గాంధీసంవత్సరాదివలెంచి వావలించి దేశము నుపాసభ జరుగులోపల వాంధ్రదేశములో బూర్ధముగ వ్యాపించి జేసి యాశక్తి వ్యాప్తి గాంధీశక్తిమే మార్గరథి యనెడి కీర్తిని సంపాదించ వలెనని విదేయతతో వ్రాశించుచున్నాను.

వింజమూరి భావనాచార్యులు
గాంధీగారుక, కంటూరు.

నేవరపల్లిలో జాతీయపాఠశాల

నెలకొల్పబడెను

శ్రీయుత నామన బాపన్నగారేర్పరచిరి

1922 సం॥ను మే నెలలో మా రాజ్యం తాలూకా జాతీయోపసభాభ్యుత్థులు, శ్రీయుత నామన బాపన్నగారి ఆధిపత్యమునందు, స్వంతాధిపత్యమునూడ మాతరకల్లి గ్రామ మందు జాతీయపాఠశాల, దేశభక్తులకు మన నాయకులగు అను గాంధీమహాత్మును చెప్పివిధముగా స్థాపించి యున్నది 10 మాసములు ఆయింది. ఇందులో హిందీ చెప్పుటకాన శబ్దమాని ఒక్కవరసించుగాని నెల 1 కి రు 18 లు చేరెను మిదను, తెలుగు, సంస్కృతము తదితర మొదలగునవి చెప్పుటకు కంచివాడు ఒక్కవారాయిన కాపుర్యుగాని నెల

మహాత్ముని కారాగృహముననిర్బంధించుట

శాశ్వతమగు కళంకము

పియర్సు, అశ్వనీకుమారదత్తు, ద్విజేంద్రనాథ టాగూరుగార్లు సంపాదించిన తంజివార్లు
ఈనెల 18-వ తేదీని కలకత్తాలో ఆనందబజారు పత్రికవారు ప్రత్యేకముగ గాంధీమహాత్మునిని
పిండుచు నొకసంచికను ప్రకటించిరి.

పియర్సు గారు

భరతఖండమునం దవలరించిన నీతిబోధకులగు మహానీయులలో నగ్రగణ్యుడగు గాంధీమహాత్ముని
బ్రిటిషు దొరతనమువారు తమ కారాగృహమునందు బంధించుటచే నియ్యది వారికి శాశ్వతమగు కళంక
ముగా నేర్పడుట నిశ్చయమని పియర్సుగారు తలచినవారి.

శాసనసభలకు వెళ్లగోరుటవలన అవత్తి కలుగును

శాసనసభలకు వెళ్లగోరుటవలన కాంగ్రెసు ప్రతిపక్షకు భంగము కలుగునని అశ్వనీకుమార దత్తు
గారు తలచినవారి.

పాశ్చాత్యుల నాగరకత - బంజారము బైటబడినది

మహానాగరకులనబడు నాంగ్లేయులు మహాతపోధనుడగు గాంధీమహాత్ముని కారాగృహమున బం
ధించుటవలన పాశ్చాత్యుల నాగరకత మహాప్రళయ మనునదంతయు బడాయిబచ్చలకూరయే యని
లోకమునకు వినితమైనదని ద్విజేంద్రనాథ టాగూరుగారు తలచినవారి.

2-కి రు 18 లు శేతనము మీదను యేర్పరచి యీ సంవత్సరము
శేతభక్తుల ఆశుగ్రహములకు మద్రాసు హిందీ సాహిత్యసమే
ళనవారు జూబిలీయ పాఠశాలకు ఒక సెంటుగా గైకొనిరి.
వారుగైకొనుటకు మేము అప్పగించుట గలవారమేమో. వారి
కిన్ని దేశభక్తులకు నేను నిత్యము ఆ నేను నమస్కారములు
చేయుచున్నాను. ఈ సంవత్సరము 11-1928 తేదీని శ్రీ
యంత నామన బాపన్న గారు మా జాతీయపాఠశాలయందు పరి
క్షకునిగానుండి హిందీ సాహిత్యసమేళనవారు సంపాదించిన
పరిష్కారము కాగితములు మాసెంటులలోనున్న పరిష్కారము
ధృలవయిచ్చి సాయంకాలము 5 గంటలవరకు బాగ్మతగా పని
చేసిరి. మా జాతీయపాఠశాలయందు 26 గురు విద్యార్థులు విద్య
ను అభ్యసించుచుండిరి. యీ సంవత్సరము మాసెంటులలో నుండి
9 గురు ప్రథమ హిందీపరిక్షకులు యిద్దరు 2 రాష్ట్రీయపరిక్షకు
లు మొత్తం 11 గురు కెల్లీ గాన మా జాతీయపాఠశాలయందు
విద్యను అభ్యసించునవారల వున్నయెడల జీతము యివ్వ
వక్కరలేనదా ఈచితముగా విద్యను చెప్పించెదము. వారు
యిక్కడ వుండుట బంజారగైరాల ఏర్పరచెదము. ఎవరైన
మాజాతీయపాఠశాలకు రాగోరినచో త్వరగా దిఖాస్తులు శ్రీ
యంత నామన బాపన్న గారికి వాయించగోరాను. యియునుగా
క మాజాతీయపాఠశాలయందు యీ సంవత్సరము నేరకూడ
నేర్పదము. నేరకాంగ్లేయు ఎవరైన వున్నయెడల నెల 1 కి 15
రు మొదలు 20 రు వరకు శేతనములు యిచ్చెదము. నేరకాం
ద్రువును శ్రీయంత నామన బాపన్న గారిపేర వ్రాసిన కా
వలసిన సంఖ్యాపీ యివ్వగలరు.

ఈ సంవత్సరము మాజాతీయ పాఠశాలకు సాహాయము
జేసిన ఉచ్చితగ్రామవాసులగు శ్రీయంత నంబూరి ఇద్దరాజు
గారు కర్నూరు 41 అన్న కట్టుంగ గ్రామవాసులగు రు
12-8-0 అను వెలిచేరు గ్రామవాసులగు శ్రీయంత వెలిచేరి
కంటకర్తుంగారు కర్నూరు 22-8-0 అన్న కండపల్లి గ్రా
మవాసులగు శ్రీయంత భూపతిరాజు వరాహరాజుగారు
తాడపరరాజుగారు కర్నూరు 67 అన్న గొనంగి. వారు
మా జాతీయపాఠశాలకు సానుభూతి చూపినందుకు గాను ఆయా
గ్రామవాసులను గ్రామవాసులకు నేను అనేక కందము
లు లభించుచున్న వాడను. మాజాతీయపాఠశాలకు యింకా కొ
న్ని కొన్ని గ్రామవాసులగు సహాయము చేసెదమని నిన్న మ
మ్ములను కావలసినద నిన్న కొరకుల మజాతీయ పాఠశాలకు
ఒకకమిటి ఏర్పరచి అందులో అభ్యుదయి కాన్కర్నిని కొక
భక్తుని ఎన్నుకొనిరి. ఆ అభ్యుదయి కాన్కర్నిని శ్రీయంత
నామన బాపన్న గారు కలసి ఆ యా గ్రామవాసులకు వెళ్లవలచి
రిగా మా జాతీయ పాఠశాలకు శేతభక్తులను ఇతరులను మాకు
సహాయముచేసి యీ జాతీయపాఠశాల ఆచంద్రతారకముగా
స్థాయిగా వుండుటకు మనవారు అందకు తగు ప్రయత్నము చే
యవలసిగదా అని మమ్ములను అనేకవిధముల ప్రార్థించుచున్నాము.
భట్టవర్తి సత్యనారాయణమూర్తి.

ఖద్దరు ఉద్యమమున పాల్గొని

అనేకులు ఖద్దరు వ్యాపకమునై సుదీర్ఘమున పాటు
పడుచున్నారు. వెళ్ళు పోటులందు మగ్గులు నెలకొనివు
న్నాయి. కాని నాలు వివిధ ఉన్నతీయ గ్రంథములకు
దూరముగ మగ్గులు స్థాపించబడుచున్నవి. మఱియు ఖద్దరు
నేరకాంగ్లేయు గ్రామములందు గాక వారి దూరస్థలములకు
గొనిపోయి వగ్గులమీద పనిచేయుచుచున్నారు. ప్రస్తు
తము మన దేశమున బరగు వివిధావస్థలలోనిది తప్పకున్నది. ఈ
పరిస్థితులవలన దూరగ్రామములనుండి నాలుకొనిపించి మగ్గులు
బుట్టినవారు తెప్పించు కొనుచున్నారు. ఈ కొనువారు గ్రా
మగ్రామములను దిగుక ఇతరుల సహాయమున ఖద్దరు చేయు
చున్నారు. వీరును స్వయముగ నూతనము వారల యొద్దకు
పోవుటలేక. ఈ రీతిగ నాలుకడుకు సోదరులను మన, మగ్గు
ములమీద బట్టినయు సోదరులను నడుచు నాలుగైదు అంత
రముల వ్యాపారులు బయలుదేరుచున్నారు.

వీరందఱును సుదీర్ఘములలో కర్మించువారిని చెప్పటకు
కీలుగావున్నది. మఱియు వీరిలో ననేకులు వ్యాపారావధిక
ములేనారు. స్వలాభమునం దత్వాసగలవారగును నుండున్నా
రు. కొంకలు నిష్కర్షక కర్మించవలయునన్ను నాగకున్నది.

నాలుకయై అమృతమునకు వచ్చువరకు అనేక
చిత్రములకు మాయలు గానించుచున్నవి. ఈ మాయలకు కొను
టకు వచ్చినవారే కొందఱు నేర్చుచున్నారు. కొన్నియెడల
స్వయముగ నే, వరుసవారు మోసముల జేయుచున్నారు. సాధా
రణముగా నాలు, వారలయాపమున అమృతమునకు వచ్చుచు
న్నది ప్రస్తుతము వార నుమారు పదిజాల కమ్మబడుచున్నది.

వారు 7 గజాల పొడవుగల 8 పుంజములు గలిగియుండు
ను. పుంజములకు నాలుగు పోగులుగల 15 ఎన్నిక అండును.
అనగా వాతకు 120 ఎన్నికలుండును. కావున ఎన్నిక ఖరీదు
దమ్ముడి అగుచున్నది. పుంజమున కొకపోగు తక్కువ పోయు
చును. అనగా మొత్తగా మీద 118 ఎన్నికలే యుండును. ఇది
యొప్పుకొన దగినదే. వారకు మూడుపోగులు వివాదమున
పోగులని, అలాగే తక్కువచేసి, మదతచేసిన అడుగు భాగ
మునండి, పోగులను మై వారిలోకలిపి తక్కు సరిపెట్టెదను
ఇదియు ఒప్పుకొన దగినది.

ఈనైకావలగాక యనేక మోసములు జరుగుచు
న్నవి. వారల పొడవులలో నేను, మూరెడు తగ్గించుట యొక
టి. పుంజములో నుండదగిన 15 ఎన్నికలకు బదులు 14, 13,
12, 11, 10 కొంచెము 11½ ఎన్నికలు వాడెట్టుచున్నారు. కొం
దఱు 8 పుంజములలోను వేరేమొకప్పుడులో ఎన్నికలను
బట్టుచున్నారు. వివిధావస్థల ఖరీదు చేయవలసిగదా తెల్లం
ముట అనుభవమగు చున్నది. పోగుల కొనుగోలుము
కొంకవలన పోసి, తెప్పి, అక్కడ ప్రక్కపోగులకు మెలిచే
యారు, పుంజములు కట్టువోటు తక్కు సరి పుచ్చుట కొందఱి

మహా మోసము! ఇటుల ననేకవిధముల మోసములు జరుగు
చున్నవి.

వేరకాంగ్లేయుల చాలమందికి రహస్యములు తెలియును.
తమయొద్ద కొనువారికి తెలియక పోవుటచేతను. మగ్గులు లూరక
పడియుండి నష్టము నాటిల్లును అతురతతో నిరుగాడువారు
వెళ్ళుండకు లామే వారలనైనను సంబంధి కుండుటచేతను,
నాలు నడుగువారికి కళహోహములు నేర్చుచున్నాను.
వీరును కొనువారేనా, వారికేమిలాభమని యివ్వగవచ్చును.
అట్టివారలను వీరు చాల తక్కువధరలకు కొందురు.
కాని లామే పూర్వమును ధరలకు అమ్ముచును. సరియైన వారల
చేరములలో వీరు కొనుగోలును అమ్ము ధరలకు ను కొని
అర్థభాగంబై భేదముండదు ఆచేలాభము! తక్కువ పోగు
లుండు వారల భేదములలో వారల ఆనా, ఆ వాన్ని ర హూ ద
లాభము వీ యు చు న్నా రు. ఈ జే ర గాం ద్రు
అందరు కాంగ్రెసునం దభిమానము గలవారుగాను. ముచ్చట
లైన సంవత్సరమున కొక వాడైన కర్మబుట్టలను గట్టినవాడు చాల
మంది గలరు. మఱియు విదేశీయులతో బట్టినేమియిచ్చి, తమకు
కావలసినవట్టుకు మారుగా వారలను దీసికొనిపోయి, వారిలో
కర్మముచేయుచున్న సాహస చాలమంది గలరు.

ఈకేసులన్నిటిని అపుటపూర్తిగ సాధ్యముకాదు గాని
కాంగ్రెసుసభ్యులందఱు, కమ యెలుకకు వచ్చినంతవరకు శ్రద్ధ
వహించిన యెడల కొందఱుకాలములో మోసములు వెలికి వగ్గులు
ల బట్టు వారి క పరిమి త తు గు నష్టము చే మా గు ను.
కాంగ్రెసువారును మనములలో పు ర జ ము లు తేలవు. పుంజ
ము నిండుక తెప్పించి యెడల బట్టవాడెను తగ్గుడు. బట్ట వాడెను
జూబిలీయెడల ధన పోచ్చిపోవుడు. ఇప్పుడే సాధారణముగా
గజలపాతిక వచ్చు బట్ట, అందుగా నేసినయెడల గజము 15గ
అజాలు రూపాయి యగుచున్నది. ధన కర్మించుటకు పుంజము
తగ్గించుచున్నారు. బట్టులు అన్నము వాపుకుడలలె నుండు
న్నది మూడు నాలుగు నెలలకుమించి మన్నుటలేదు.

మఱియు నాలుకడుకుట మందగించినది. వారలపోయుట
లో నెన్ని లోపములున్నను వారిలాభము మధ్యకర్తలకుదే.
వారల నిందునబట్టియే వరుసవారికి డబ్బు దొరుకుచున్నది.
వారలు కొనవచ్చినవరకును గిరాకీ తగ్గినదని చెప్పుచు వరుసగా
వారలు కొందురు. పుంజములలో ఎన్నికలు తక్కువ పెట్టింప
తక్కువదేవే యిచ్చెదరు. ఇదిట్లుండ దూదికర పెరిగినదని
చెప్పుచు ఏకులధర మూత్రము పెంచుచున్నారు. నిరుడు వీసె
నూపాయి పదునాలుగజాల కిచ్చిన యేమిటివచ్చును వీలునబట్టి
కొండురూపాయిల పదజాలకు గూడ నమ్ముచున్నారు. కాని
వీసెనూనాలు వారలకిచ్చుధరలో అరజాలు, అర్ధ రూపాయి
కంటె పెంచలేదు. ఇందువలన నాలు కడుకువారి కేంతమాత్రము
ను లాభము గట్టుటలేదు. కొనువారికి బట్టులు ప్రియమున్నవి.
నాయకులయిన తిరుగువారిలో కొందఱు మా తమకర్మచాలించు
దిబాటకపు నాయకులుగ నున్నారు. లామే బయటికిమాత్రము
ఖద్దరుచేసి తిరుగుదురుగాని ఇంటిలో విదేశ వస్త్రములనుగొనుట
బాగుగా సాగించినారు. ముఖ్యముగా కార్యాగ్రామములలో
ఖద్దరుపొచ్చునని వాదించుచు విదేశీవస్త్రములనే వాడుచు
న్నారు. వీరిని జూచి సామాన్యులు నలుల నే చేయుచున్నారు.
మన ఆంధ్రదేశమున తయారగు ఖద్దరు బొంబాయి మొదలగు
ప్రాంతములకు మిగుల నెగువతెనుగుచున్నదే గాని స్థానికము
గా ఖద్దరు తక్కువ యైనది

ఇప్పుడు కాంగ్రెసువారు వివిధ సహాయముచేసి ఖద్దరు
వ్యాపకమును పోచ్చింప జూచుచున్నారు. గావున నై యొక
ములందు కడుబాగ్మత తీసికొనినతప్ప ఉద్యమమునకు భంగము
తప్పదు.

ఒక అభిమాని.

హిందీ - తెలుగు

బాలశిక్ష 0-6-0
మొదటి వాచకం 0-6-0
తెలుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుటకు
వీలయిన సులభ శయిలిని వ్రాయబడినది.
తపాల ఖర్చు ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
నెం. 7 తంబు శెట్టిపేటి మద్రాసు

100

Printed and Published by K. Nagarajan Esq., Editor of the Andrapatrika Power Press, 6 & 7 Thambu Chetty Street MADRAS.